Çekilir Dert Değil

Özge Calafato

altKitap

Çekilir Dert Değil

Yazar: Özge Calafato
Editör: Hande Ortaç
Kitap Tasarım: Su Başbuğu
Fotoğraflar: Özge Calafato
Tür: Öykü

www.altkitap.net
altkitap@altkitap.net

Çekilir Dert Değil

Özge Calafato

altKitap
Ücretsiz E-Kitap Yayınevi

Özge Calafato

İzmir’de doğdu. Boğaziçi Üniversitesi’nde Siyaset Bilimi ve Uluslararasi İlişkiler okudu. Gazetecilik alanındaki yüksek lisans eğitimini Londra Westminster Üniversitesi’nde tamamladı. 1999 yılından bu yana *Geniş Açı, altZine, Jazz, Travel+Leisure* ve *DOX* gibi dergilere yazı ve çevirileriyle katkıda bulundu. Öyküleri *altZine*, *Hayalet Gemi*, *Eşik Cini* ve *Notos* gibi dergilerde yayımlandı. *Konuşmayan Adam* (altKitap, 2000; Notos, 2007) ve *Tutkunlar - Kült Kitap* (Notos, 2012) adlı iki romanı, *Su Eleştirmenleri*, altKitap (2013) adlı bir öykü kitabı ve *Caz Kadınları* (altKitap, 2011) adlı bir deneme kitabı bulunuyor.

2008-2013 yılları arasında Abu Dhabi Film Festivali’nde çalıştı; aynı zamanda festivalin SANAD Geliştirme ve Post-prodüksiyon Fonu’nun seçici kurulunda yer aldı. Halen çeşitli film festivallerinde küratör ve danışman olarak görev alan Calafato aylık edebiyat dergisi altZine.net ve e-kitap sitesi altKitap.net’in de yayın kurulu üyeliğini yapmaktadır.

Metinleriyle yer aldığı kitaplar: *Deli Öyküler*, Okuyanus Yayınları (2003); *Kahramanlar Kitabı*, Okuyanus Yayınları (2004); *Kentler Kitabı*, altKitap (2008), *İstanbul’da Kan Var*, Sel Yayıncılık (2010).

İçindekiler

Önsöz

Özge Calafato'nun *Çekilir Dert Değil* isimli öykü kitabı, zamane karakterlerin bir araya geldiği bir geçit töreni sanki. Calafato alışkanlıklarla, zorunluluklarla ve takıntılarla örülü günlük hayatlarımızdan alınmış anlık fotoğrafların hikâyelerini anlatıyor. Karakterler içimizde bir yerlerde ya da yakınlarımızda yaşıyorlar ve çevremizdeki görünmez duvarları örüyorlar. Calafato bir yanıyla da arşivci gibi çalışarak zamanın kişilik envanterini oluşturuyor.

Çekilir Dert Değil aynı zamanda Calafato'nun kısa bir süre önce altKitap tarafından yayınlanan öykü kitabı *Su Eleştirmenleri*'nin tamamlayıcısı niteliğinde. Kitaplar ayrı ayrı okunduklarında, bağımsız anlamlar inşa ettikleri gibi birlikte okunduklarında da birbirlerini destekliyor. *Su Eleştirmenleri*'nde yer alan öykülerde yaratılan tekinsiz atmosfer; detayların groteskleştirilerek alışılmış durumların rahatsızlık verecek büyüklüklere taşınması yoluyla foyası ortaya çıkarılan ve bu yolla kıyasıya eleştirilen yeni dünya anlayışı; *Çekilir Dert Değil*'de anlatılan karakterlerin arızalı hallerinin arka planını oluşturuyor adeta. Özge Calafato'nun derin mizah anlayışı ve keskin diliyle yarattığı karakterler günümüze eğlenceli ve bir o kadar eleştirel bir bakış sunuyor.

Su Eleştirmenleri ve *Çekilir Dert Değil* kitaplarının oluşum süreci, altKitap ekibi olarak editör-yazar-eser arasındaki ilişkiyi sorguladığımız bir çalışma oldu. Editoryal müdahale sadece redaksiyon aşamasında kalmayarak yazarın dramaturjik olarak sorgulandığı ve yazara eser hakkında farklı bir açılım sunmaya çalışan, tartışmaya açık bir pratik olarak benimsendi. Bu sürecin bundan sonraki kitaplarımızda bizim için model oluşturacak bir çalışma olduğuna inanıyoruz.

Hande Ortaç

Ölmüştüm ve öldüğüme
kimseyi inandıramıyordum.

Nereye gitsem bana yaşayan muamelesi yapıyorlardı. Anlatamıyordum. Anlatıyordum da dinlemiyorlardı, daha doğrusu. Yine de tozları almaya, çöpü atmaya, bulaşıkları yıkamaya mahkûmdum. Ölmeme rağmen tozlar alerjiye sebep oluyordu, bir de battaniyenin tüyleri böyle ağzıma ağzıma girdikçe hapşırasım geliyordu. Her yere saçılıyorlar, kıllarla birbirlerini çekip yerde yumak haline geliyorlar.

Ölmüştüm ama hâlâ postacı bekliyordum alttan alta. Acaba bana kartpostal atan var mı? Mesela onu da hâlâ bekleyebiliyordum. İnanılmaz bir şey. Ben de öldüğüme inanmayanlardan mıydım?

Kansersindir, son günlerin kalmıştır ve biliyorsundur bunu, üzülürsün, bir yandan da bir huzur çöker. Özgür hissedersin, nasılsa gidicisin. Öyle değildi benim yaşadığım. Ben ölmüşlüğüme rağmen ikinci bir ölüme kadar bu dünyaya mahkûmdum. Ya da üçüncü. Ya da dördüncü. İşte, böyle kaç ölüm yaşayacaksam. İçimde çok büyük bir boşluk vardı. Hissizlik. Huzur diyeceğim neredeyse, ama öyle değil. Huzur değil.

Çünkü yukarıda saydığım ve daha milyonlarcasını da listesine ekleyebileceğim örneklerdeki gibi basit dünyevi işlerle uğraşmayı sürdürmem gerekiyordu. Ve o dünyevilik beni benden o kadar alıyordu ki, ölmüşlüğümün tadını bile çıkaramıyordum.

Dresenkçe

Bir iş ilânı gördüm. Dolgun ücret veriyorlardı.

Bir pazarlama şirketinde çalışmak üzere

Dresenkçe bilen prezentabl eleman alınacaktır.

Telefon: 234 45 839

Aradım. Hayır, ilânda ücreti de belirtiyorlardı ama şimdi orasını yırttım. Aradım, bir bayan çıktı karşıma.

“Buyrun,” dedi.

“İlânı gördüm,” dedim.

“Adınız?” dedi.

Söyledim. Üç dakika konuştu konuşmadı benimle. Fonetik bir sesim vardır, aynı zamanda da prezentablım ama bayanı etkilemeyi başaramamıştım. Gazetede yazan ücret doğruydu, ne bir sıfır eksik ne bir sıfır fazla. Arada benden önce iş ilânıyla kaç kişinin ilgilendiğini de sorayım dedim. Hatırlamıyormuş. İnanmadım.

Mutlaka Dresenkçe bilinmesi gerekiyordu. Daha önce bu dilin adını hiç duymadığımı söyleyip de daha ilk telefondan puan kaybetmek istemedim. Ama canım da çok sıkılmıştı. Dresenkçe. Kulağa böyle sanki zor bir dilmiş gibi geliyor. Bu benim tahminim. Belki de kolaydır. Çinceden bilmemneceden daha zor olacak değil ya. Çinceyi de insan konuşuyor, Çinliler uzaylı mı? Hayır. ‘Rusçayla mı akraba acaba?’ dedim sonra. Belki de Germen dillerindendir. Karnıma bir ağrı saplandı. Nasıl olur da bilmezdim Dresenkçeyi?

Bilmemesi kesin olan birkaç kişiye sorayım dedim önce. Onlar bile biliyorsa o zaman utanırım. Komşuların kapılarını çaldım, Dresenkçe-Türkçe sözlüğünüz var mı diye. “Yok,” dediler. Yanlış soru sormuştum. Belki o dilin varlığını biliyorlardı da evde sözlük-leri yoktu. Yanlış soruyla birinci el kaynaklarımı harcamıştım.

Dolaşmaya çıkar gibi yaptım. Bakkal tanıdıktı. Anlattım, böyle böyle bir durum var.

“Valla hiç duymadım,” deyince bir sevindim. O sevinçle birkaç parça gıda ürünü aldım, bakkal da sevinsin.

Yine de bakkaldan çıkarken rastladığım ilkokul öğretmeni Hand’anım’a da sorayım dedim. Hem bir mevzu olur, yoksa hanımla

ilişkimiz *iyi günler* düzeyinde kalacak.

"Hoca Hanım," dedim, "Dresenkçe öğrenmek kolay mıdır?"

Şaşırdı, anlamadı. Ya da başka bir dille mi karıştırdı artık.

"Felemenkçe mi?"

"Hayır, Dresenkçe."

"Hiç duymadım," derken birden tavrının değiştiğini hissettim bana karşı. Şüpheciliğinden korktum. Demek dalga geçtiğimi sanmıştı. Daha beter etmiştim sorarak. İlân da yoktu ki yanımda; bundan sonra yanımda taşımalıydım.

Durumumu nasıl düzeltsem diye düşünürken Hand'anım gitmişti bile. Ama selamı kesebilirdi bile bundan sonra, o kadar sinirli.

En azından koca öğretmen bile bilmiyordu. Sevindim. Bir ben değilmişim cahil.

Eve dönüp ilk iş olarak ilânı buldum: Bir pazarlama şirketinde çalışmak üzere Dresenkçe bilen prezentabl eleman alınacaktır. Telefon: 234 45 839 (Ücreti yine söyleyemeyeceğim).

Bu işi istiyor muydum? İş nasıl bir işti? Kadın sordurtmamıştı ki. Kimlerle iş yapıyorlar? Dresenkçe neden lazımmış? Bunları öğrenmeli. Yoksa, sırf parası iyi diye yanlış işlere bulaşmayalım.

Bir daha aradım kadını. Çıkmadı, bir bant çıktı konuştu. Önce Türkçe sonra İngilizce konuştu. İki saat sonra bir daha aradım. Saat, işte olsun olsun dört. Yine bant çıktı.

Yalnız tam kapatıyordum bir şeyce başladı. Oydu kesin, Dresenkçeydi. İngilizcesinden sonra Dresenkçesini de koymuşlar: *Santrale bağlanmak için sıfırı tuşlayın*ın Dresenkçesini duyunca ne yalan söyleyeyim birden gözümden yaş geldi, o denli sevindim. Eski bir dosta sokakta rastlamış gibi oldum.

Bu dili konuşan birine tesadüf etmiştim; demek konuşulabilen bir dildi, konuşan biri vardı karşımda. Hem hiç bilmesem de ne dediğini bile anlamıştım. Sıfırı tuşlayın, diyordu.

Bu dili öğrenmenin tek yolu kadını bulmaktı. Yarın sabahtan arardım, durum böyle böyle; anlatırdım. Sıkıntım sanki biraz geçti. Oh, parayı düşündüm. Üç yıl çalışsam sonra ömür boyu yatsam yine yeter (böyle diyerek prensiplerimi bozup ücret hakkında tüyo vermiş

gibi oldum galiba). Hatta hayatımı garantiye almak için beş-altı yıl çalışırım. Yaşasın.

Ertesi sabah sekizden itibaren düzenli olarak kadını aramaya başladım. Kadını değil tabii, şirketi. Bir türlü çalışmaya başlamıyorlardı. Ama beri yandan iyi diye düşündüm, demek ben de işe girdiğimde sabahın kör karanlığında büroya taşınmak zorunda kalmayacağım. Böyle küçük ipuçlarından yola çıkıp başka başka sonuçlara ulaşmayı çok seviyorum. Zihin jimnastiği oluyor.

Her neyse, sekiz on beş oldu, sekiz buçuk oldu, oldu da oldu. Açan maçan yok. Dedim bir çıkayım nefes alayım, yoksa telefonun başında içim daralacak. Hem de belli olmaz, teknolojik aletlerin yanında uzun süre kalmak sağlık açısından da sakıncalı denir.

“Est-ce que vous parlez dréssent?”

“Dréssent? Qu’est-ce que c’est?”

O da bilmiyordu. Fransız bir tanıdık. Dedim, o bilir böyle şeyleri, çok okur filan. Sigara içmeye çıkmıştım ya nefes alayım diye. O arada rastgeldim yolda. Fırsattan istifade sorayım dedim. Fakat yüzüme gözüme bulaştırdım ne yalan söyleyeyim. Yani benim Fransızca bilgim *parlez-vous* düzeyi ile sınırlıdır. En tabii kesköse filan, gerisini getiremedim. İyi günler dedim, çıktım. Aman zaten Türkçesi de vardır herhalde, yıllardır Türkiye’de yaşıyor. Benimki de iş.

“O zaman başka bir şeyler denemek lazım,” dedim, eve geldim. Üniversitelerde okutuluyor mu acaba? Önce bir araştırma yaptım. İnternette bir aradım. Ama Türkçe hiçbir kaynak yoktu. Tabii bu hep böyle kenarda kıyıda kalmış dillerin başına gelir. Ama ne yazıktır ki, İngilizcesini de bilmiyordum. Drecenk? Dresian? Dressss…

Üff..

Kızı da arıyorum arıyorum çıkmıyor.

Oldu dokuz buçuk. Dedim bir çay kahve bir şey yapayım. Sıkıntılar bastı ama bir yandan da parayı düşünüyorum. Önce buradan daha güzel bir eve çıkacağım. Oh, denize nazır. Kira mı? Ne kirası, düpedüz satın alırım (kusura bakmayın para konuşmaktan pek hazzetmem, o yüzden ücreti yine belirtemeyeceğim). Sonra bir plazma ekran, bir de en incelerinden cep telefonu. İçinde video

özelliği de olacak. Sonra bir motosiklet alacağım. Kocaman siyah kovboy çizmesi de alıp öyle bineceğim.

Ben böyle kurdukça baktım giderek terliyorum. Bana yakışmayan şeyler bunlar. Kendime bir anlam veremez oldum. ‘Kendine gel,’ diyorum kendime ama dinleyen yok. Yani kendimi dinlemiyorum. ‘N’oluyor?’ diyorum kendime. Aynaya bakıyorum.

Sapkınlaştım, sürekli numarayı çeviriyorum. Avına yaklaşmaktan çekinen tilki gibi, yahut da işte ne bileyim kedi gibi, önce sadece şirketin Türkçe telesekreterini dinliyorum. Hemen kapatıyorum. Sonra İngilizceye kadar dinliyorum. Onu da kapatıyorum. Dresenkçeyi duymayı yüreğim kaldırmıyor. Bir heyecan basıyor, avuçlarım terliyor. Ne oluyor anlamıyorum.

Bir ara da şunu yaptım: Arıyorum, “Şir..” demeden kapıyorum (“Şirin Pazarlama’ya hoşgeldiniz, dahili numarayı…”nın “Şir”i). Sanki yok olacakmış gibi. Ama korkup korkup bir yandan da aramaktan kendimi alamıyorum.

Onu diyordum, hanfendiye bir türlü ulaşamıyorum. Bir kere ulaştık, sonrası sır.

Saat oldu on bir. Nereye kayboldu bu insanlar. Şüphelenmeye başladım. Hemen bir rehber kaptım, aradım. Adresi var mıymış? Evde ne kadar telefon rehberi varsa taradım, internete baktım. Sadece bir telefon ve adres buldum Şirin Pazarlama Şirketi adına. Ama adres çok alakasız. Herhalde taşınmadan önceki adres diyeceğim ama o da değil. Telefon aynı çünkü. Demek bir dizgi hatası filan var.

Böylece oldu saat bir. Ama benim içimde kurtlar. Böyle affedersiniz haşır haşır kaşınıyorum, hiç kaşınmam normalde. Tekrar çevirdim numarayı. Tak diye çıktı bayan bu sefer.

“İyi günler buyrun,” dedi. Keşke iki kelam etseydi Dresenkçe. Ama bu yaşa gelmiş biri olarak, ‘Dresenkçe bir şeyler söyler misiniz?’ diye sorsam eksi puan olurdu herhalde benim için. İmajımı zedelemek istemedim o kertede.

Ama asıl ne oldu? Dilim tutuldu, konuşamadım. Görüyor musun. O “Alo, alo,” diyor, ben ağzımı açıyorum, ses çıkmıyor. Olabilir mi böyle bir şey? Rezil rüsva oldum. Hayır, bir şey değil, arayan numarayı da

görüyorlar. Hem iş başvurusu maksatlı ara, hem sesini çıkarama. Demezler mi ki, dalga mı geçiyor bizimle diye. Ben olsam, derdim. Ben kendimi biliyorum ama bu tip bir durum karşısında, insanın çok kontrollü olması gerekiyor.

Neyse böyle “Alo, alo,” dedi kapattı haliyle. Hemen gittim bir elimi yüzümü yıkadım. Su içtim, televizyonu açtım ama nasıl yüzüm yanıyor anlatamam. Nasıl bir fırsatı göz göre göre kaçırmak üzeresin, diyorum kendime. Nasıl kızıyorum, kendi kendimin kulağından çektim, yemin ederim. Kendimi nasıl cezalandıracağımı bilemiyorum. Ağzımı açıyorum ses yok. Aaaa, aaaa. Yok da yok. Şoke oldum herhalde. Sabahtan beri ara, bir kereye mahsus çıksın, konuşama. Böyle bir şeyi ne gördüm ne işittim. Ama geleceği varsa geliyormuş işte başa.

Neyse su içtim, bir şeyler yedim; bir saate sesim yerine geldi. Ama kalbim küt küt. Allah’tan bu sefer akıl edip cep telefonumu gizli numaraya aldım ki kimin aradığı anlaşılmasın.

Aradım. Açılmıyor. Yine bant. Ay kendime bir tokat atacağım, her tarafım şişsin. Gördün mü yaptığın salaklığı. Kaçırdın fırsatı, bitti. Aramaya devam ettim. Böyle dörde kadar sürekli numarayı çeviriyorum. Telesekreter çıkar çıkmaz kapatıyorum. Aç kapa aç kapa bir şey değil, telefonu da bozacağım. Para kazanayım derken, evdeki işler aletten olacağım. Neyse kendini toparla dedim kendi kendime. Gittim bir duşa girdim sıcak sıcak. Rahatladım. Ama inanır mısınız, duşta bile rahat yok. Kafam sürekli numarada. Ezberledim de. 234 45 839. 234 45 839. Üstelik ben kimsenin numarasını ezberleyemeyen bir insanımdır. Annemlerin numarasını, ablamı, sucuyu, tüpçüyü, Gül’ü, Gencay’ı, Necla’yı (kuzenlerim olurlar) bile bilmem bunca senedir numarası kaçtır.

Neyse bir hamle kurulandım, yine oturdum başına telefonun. Ama düşürmeyen Allah düşürmüyor. Oldu mu beş. E zaten mesai bitmiştir. Yarına kaldı, derken içime bir kurt düştü. Dedim ister misin şimdi çıksın. Madem işe geç geliyorlar. Belki... Tabii ya! Her şey birden aydınlanıverdi. Dresenkçe artık nerenin diliyse ona göre işe başlıyorlardır, ülkenin zaman farkına göre. Bak bu da oldu, ben zaten geç yatan bir insanım, geç saate kadar çalışmak da bana uygun.

Hem bir artı puan. Bayanlara, ailesi olanlara karşı. Oh, oh, şansım çok yükselmişti birden; çok ferahladım.

Neyse, altıncı his denilen şeye ben inanmazdım ama ablam öyle şeylere çok meraklıdır. Demek bir bildiği varmış. Ben kadın işi der geçerdim. Ama çıktı mı bayan, oysa olmuş saat altı!

Sesim de yerinde. Hatta özel bir ton takındım böyle, özgüvenli, maskülen. Sanki bıyığım varmış gibi. Yoksa bıraktığımdan değil.

Neyse hanımefendi açtılar o nazik sesleriyle. “İş başvurusunda bulunmak istiyorum,” çıkıverdi ağzımdan. Özgüvene bak.

“Hayhay,” dedi kadın. “Yarın sabah dokuza yazıyorum.”

Aa. “Ama, dedim, Dresenkçe bilmiyorum.”

“Sorun değil o, biz zaten o konuda eğitim veriyoruz elemanlarımıza. Gelin bir görüşelim. Adınız?”

Bu kadar mıymış? Hakikaten eleman sıkıntısı çekiyorlar galiba. Bu durgun piyasada. Çok garip. Neyse Türkiye’de Dresenkçeyi kim bilebilir ki zaten. Esamesi okunmayan bir dil. Ama bende bir heyecan, sanki sünnete gidiyorum. Adresi yazarken elim nasıl titredi nasıl titredi. Daha yazarken yarın ne giysem diye düşünmeye başladım. Mavi mi, siyah mı? Yoksa beyaz bir takımım var ama çok mu frapan kaçar o? Düğüne filan gidiyoruz öyle de. İş görüşmesine bilmem ki.

Neyse telefonu kapattım. Kapattım ama yerimde duramıyorum. Bir daha telefon açasım var. Bir boşluk oluştu hayatımda birden. Bir anlam kaybı yaşadım. Sanki birden her şey çözülüvermişti. Amacıma ulaşmıştım. Sonra, ‘Toparlan,’ dedim kendi kendime. Bir görüşme alt tarafı. Herhalde ne kadar biçareler ki bak sormadan etmeden hemen randevu veriverdiler. Acaba ses tonumun etkisi olmuş olabilir mi? Bence olmuştur, çünkü bir önceki işimde de görüşme boyunca aynı ses tonunu takınmıştım ve işe alınmıştım. Belki böyle maskülen tonlar iş hayatında tercih ediliyordur.

İnternette arıyorum da arıyorum. Dresenk, dreseen, dresenc, dresenque, dresenques, dresenq, drasank, dresenkish, dressenkisch, dressenisch, dresenqois, dresenese. Artık ne olursa, bütün gece aradım. Böyle bir dil yok kardeşim. Ay nasıl olmaz. Bu internetin bana bir oyunu mudur? Bütün girdilere bakıyorum. *Google*

arama motoru ‘Dresden mi demek istediniz?’ diye soruyor. Ne Dresden’i? ‘Dresenk, diyorum,’ diyorum. Diyor ki: ‘Dresen mi demek istediniz?’ Öyle bir rejisör varmış meğer. Ben filme de meraklı bir insanımdır, böyle genel kültürü artırıcı bilgiler edinmeyi her zaman sevmişimdir ama işin dozunu da kaçırmamak lazım. Öğrendiğime öğreneceğime pişman oldum. İstesem de unutamam böyle bilgileri çünkü.

Bir tanesinde de dedi ki *Google*, ‘Dersane mi demek istediniz?’ Hiç güleceğim yoktu. Bu internet bazen beni çok güldürür. Neyse gülmüş oldum hiç yoktan.

Utana sıkıla ablama açtım telefon. Telefon numaralarını bilmememden anlamışsınızdır, biz çok sıkı fıkı bir aile değiliz. Bayramlarda filan işte. Bunu nereye bağlıyorum, ablam şaşırdı gece gece. Bir şey oldu zannetti. Hemen yatıştırdım ama. Bu tarz yatıştırmalar için de özel bir ses tonum vardır. Çok etkili.

“Abla.”

“Ne oldu?”

Sesimi yine kaybedeceğim sandım. Ablam çok anlayışlı bir insandır ama ne de olsa evli barklı bir büyüğüm. Karşısında aptal konumuna düşmek istemiyorum.

“Abla,” dedim, anlattım böyle böyle.

“Ne Dresenk’i ayol,” dedi. “Yanlış yazılmıştır o,” dedi. Duymamış hiç. Nerden duyacak. Küçümsemek istemiyorum ama kültürlülük konularında ben ablamdan daha geniş bir bilgiye sahibim. Yani o Fransız Bey bile bilmezken. Neyse, ablamı niye aradım ki zaten?

“Canım, bilerek yazmışlardır öyle, sınamak için, çok başvuru alıyorlardır da, taktiktir,” diye ağız değiştirdi sonra. Önce burnumu büktüm. Yalnız sonra, doğru olabilir, diye düşündüm. Yoksa sekreter hanım neden gitsin desin, ‘Bilmeseniz de olur,’ diye.

Eh, abla abladır. Yine de içimi rahatlattı işte. Televizyonu açtım. Ne giyeceğimi düşüne düşüne izlemeye başladım. Bir yandan da fıstık yiyorum çifte kavrulmuş.

Ertesi sabah bir zıplamışım yataktan. Ter içinde kalktım. Ay leş gibi de kokuyorum ki hiç kokmam. Olmuş saat sekiz. Taksiye binmeyecektim ama çare kalmadı. Hadi, dedim o zaman yıkanayım.

Gece televizyon izlerken de karar vermiştim, siyahlarımı giyeyim diye. Onları da hazırladım. Çıktım.

Adres elimde. Ama o ne el. Zangır zangır. Taksi şoförü bile fark etti. “Abi, bir duralım su iç istersen,” dedi, düşünün heyecanımı.

“Yok,” dedim, “Geç kalmayalım.”

Adresin tamamını vermeyeceğim burada; ama yer Çeşmecibaşı mevkii. Semte yaklaştıkça beni kurdeşenler basıyor. Saat olmuş sekiz elli dört. Geç kalacağım bir şey değil. Şoföre dedim, parası neyse veririm, yeter ki yetiştir. Süratlendi, hadi geldik sokağa.

Buldum. Numara filanca, kat falanca. Hafif solgun kiremit renkli, devasa bir apartman. On beş katlı belki. Herhalde yirmi yıllık filan. Adres de tam. Kapıda da tabela var. Şirin Pazarlama yazıyor. Tamam dedim, saat de dokuzu bir filan geçiyor, o kadar olur. Bir de bizde memur usulü, saatler hep beş dakika ileri kurulur. Yani aslında geç de kalmadım.

Taksiciye verdim fazlasıyla. O gitti. Çiçeği burnunda damat gibiyim. Nasıl bir kalp atması. Kendime inanamıyorum. Çaldım. Otomata bastı biri, apartmanın dış kapısı açıldı. Asansör var ama pek gözüm kesmedi. Kapalı yerde kalma korkusu vardır bende. Asansörlere binemem. Bir de sık sık elektrikler kesiliyor biliyorsunuz, ya içinde kalır da boğulur ölürsem bu genç yaşta gibi, düşünüp imtina ederim hep.

Çıktım merdivenlerden. Kata. Çalıyorum açan yok. Herhalde, abartmıyorum bir on kere çaldım. Diyeceksiniz ki, ayıp o kadar üst üste, bekleseydin ya. Özür dilerim ama hakikaten o kendine güvenen insanın yerini başkası almıştı yani. Ne oluyor, merak içindeyim. Sonra şöyle bir şey akıl ettim ki, bu da daha da ilginç bir olaya sahne oldu. Dedim telefonu bir çaldırayım. Belki kapı zili bozuktur, bana çalıyor gibi geliyordur ama çalmıyordur vesaire. Çok işkillendirici bir durum ama. Sinirlendiriyor da. Neyse aramaya başladım. İnanın, telefon çalıyor. Kulak kabarttım. Çalıyor, içeriden duyuyorum çaldığını! Siz buna bir anlam verebiliyor musunuz, akıllara ziyan. Çalıyor, çalıyor, o üç dilli telesekreter çıkıyor. İçeriden basbayağı duyuyorum. Dart dart çalıyor. Sonra birden şimşekler çaktı. Heyecan içinde önümü görmez olmuşum, bir çevirdim kafamı, apartman bomboş. Asansör zaten çalışmıyor. Kapısını örümcekler bağlamış.

Ne oluyor. Neden geldim buraya? Bir daralma hissettim. Kapının deliğinden bakmak geldi aklıma sonra. İçerisi tamamen karanlık. Karşı daireye yaklaştım. Ne bir tabela, ne bir zil. Sonra... Kapı açıkmış, yaklaşır yaklaşmaz açılıverdi! Her yer birden karardı, göz gözü görmüyor. Bir de gıcırtı ki, içeriden yarasalar fışkıracak sandım.

Soluğumu nasıl tutup da o merdivenlerden aşağı nasıl rüzgar olup uçtuğumu bir ben bilirim. Böyle bir korku Allah kimseye yaşatmasın. Ben hurafelere, öyle hayaletli evlere filan inanmam ama böyle bir şey yaşadıktan sonra hafızamdan şüphe eder oldum. Üç kuruş için değer mi? O başıma gelen neydi? Bana nasıl bir oyun oynanmıştı, hiç bilemiyorum. Zaten olaydan sonraki iki hafta ablamlarda kaldım. Eve giremiyorum tek başıma. Bir yandan da acaba diyorum, ısrarlı aramalarım mı neden oldu buna? Düşünüyorum sabah akşam olayı.

Sonraki günlerde Dresenkçeyi kafama taktım. Sormadığım yer başvurmadığım kaynak kalmadı. Yine ilândaki numarayı aramayı sürdürdüm. Telesekreterin Dresenkçe olduğunu tahmin ettiğim kısmını defalarca dinleyip orada söylenenin fonetiğini taklit edip okunuştan yazılışı çıkarıp internetlerde öyle bile aradım. Değme hinlikler yaptım. Hatta hatta bir ilân verip ‘Şu şu şirketin ilanına başvuran ve mağdur olduğunu hissedenler’ diye bir çağrı da yaptım internetlerde. Bir-iki forum ilgilendi. Hatta bir yerel gazete hikâyeye yakın alaka gösterdi ama apartmana birlikte gidince apartmanın çoktan satılmış ve hakkında yıkım kararı çıkmış olduğu tarzında bilgilere ulaştık gazeteci arkadaşlarla beraber.

İşin ucunu bıraktım. Aradan iki yıl geçti. Bir gün her günkü güzergâhımda otobüse binmiş, şimdiki işime gidiyordum. Bir bakıma o Dresenkçeli işin olmaması iyi oldu çünkü şimdiki işimden çok memnunum. Ofise giderken otobüsten bir tabela gözüme ilişti. Otobüste giderken tabelaları okumayı çok severim. Hem vakit geçiyor hem de çevrende neler var, daha bir haberdar oluyorsun. Öyle okuyordum ben de her zamanki gibi. Bir bilgisayar kursu reklamı gördüm. *Ofis Programları*, *Photoshop* falan filanın altında Dresenkçe yazıyordu.

Belki de Dresenkçe gerçekten vardı. Kandırılmamıştım. Ya da işletme İngilizcesi gibi bir şeydi. Yani sonuçta, benim yine bulduğum

kendi fikrim, ama örneğin gizli kalmasını istedikleri birtakım belgeleri filan bu dille yazıyor olabilirlerdi. Ticaret dili bir nevi. Bana öyle olabilirmiş gibi geldi. Bir gizemli yanı var nerden bakarsanız.

Belki Dresenkçe konuşulan şirketler çok büyük şirketlerdi, çok para kazanıyorlardı. Belki şaibeli işlerini örtbas etmek için kullandıkları bir dil. Bir getirisi illa ki olmalı. Yoksa işe yeni aldığı bir elemana o kadar parayı niye versin. Ama bunlar hep benim vardığım sonuçlar.

O tabelayı birkaç kere daha gördüm. Her geçişimde özellikle bakıyordum. Bir gün lazım olur diye üşenmedim fotoğrafını çektim cep telefonumla. Ama daha önce yaşadıklarımdan dolayı bir türlü elim varmıyordu, otobüsten inip de kurs binasına girmeye.

Tam cesaretimi topladığım bir gün, baktım kaldırmışlar tabelayı. Bu kadarı da olamaz. Ama elimde fotoğrafı var. Ablam bile dedi. O da dedi, “Bu kadarı da olmaz,” diye.

Peşini bırakmadım. Kurs binasına girdim. Kurs taşınmıştı. Nereye gittiğini de kimse bilmiyor. Müdürün paraları alıp Amerika’ya kaçtığı yolunda söylentiler var. Ama kimse tam bir bilgi veremiyor.

Ara sıra, çok samimi olarak söyleyeyim, hâlâ o numarayı ararım gizliden. Bir saplantıya dönüştü. Ablam bile bilmez. Ararım, o bant çıkar. Dinlerim. Bazen ortasında kapatırım, bazen Dresenkçeye kadar gelirim. Sonra ezberlediğim için, birlikte tekrarlarım bant kaydıyla. Grwois. Şirin asdekli der jekilmes. Sntrıq as yorumçak zmafkei uomgus eru. Merhaba. Şirin Pazarlama’ya hoşgeldiniz. Santrale bağlanmak için sıfırı tuşlayın. O hiç bağlanmayan santrale.

Yalnız şöyle bir şey yaptım kendi çapımda. Dilerseniz hırs diyin, intikam diyin, bence bu benim hakkım. Neyse. Şey yaptım. Bunu da özellikle o elimde fotografik kanıtı olan kurs tabelasını gördükten sonra yaptım. *CV*’mde bildiğim dillere başlangıç seviyesi Dresenkçe’yi de en alta ekleyiveriyorum artık. Soranlara da yerel bir Afrika dili diyorum. Ne de olsa birkaç kelime çat pat konuşuyorum ya.

“Santrale bağlanmak için sıfırı tuşlayın,” diyebiliyorum ya Dresenkçe.

Sifon

Yanıma oturmak zorunda mıydı? Köfteci. Kokmuş. Koku geldi, ellerime kadar sindi. Terli demir kokusu...

“Buyrun, hoş geldiniz.”

Ayakkabıları çıkarıyorum ya, çoraplar delik değildir inşal-lah. Hiç düşünmezsin böyle şeyleri. Niye çıktık ki evden? Ziyaret. Şık giyindi, çoraplara dikkat edilmemiş. Bir delik olmaya görsün. İki ay gider arkasından laf. Bir daha çoraplara dikkat edilecek.

“Gece de buradasınız, değil mi? Hayatta bırakmayız.”

Ölmek mi lazım? Karısına baktı.

“Bilmem ki. Kalır mıyız?”

Pijama yok. ‘Pijama yok,’ der gibi nasıl bakılır? Karısıyla yıllardır geliştirdikleri işaretler vardı. Evet, hayır, beğenmedimkalkgidelim. Pijamayok’u atlamışlar ikisi de.

“Kalın, kalın. Bu saatten sonra nasıl gidersiniz otobüsle?”

Al işte. Nasıl da sokuştururlar. Olabilir, arabamız yok. Suç mu? Taksi geçmez sanki.

Kendini zor tuttu.

“Taksi de yoktur bu saatte burada.”

Kıvırmaya çalışıyor.

“Doğru canım. Nazlanmayın işte, hadi.”

Hadi bakalım, hadi olsun. Başka çaremiz yok bu saatten sonra.

Bir saattir çöreklendiği koltuktan kalkamıyor. Elleri demir kokuyor. Hemen anlamışlardır. Karısına da demişti, girmeden önce bir elimizi yıkayalım.

Birden bir sıkıntı kapladı içini. Demirli ellerle deminki çikolatayı da yedi. Bütün mikrop midesinde geziniyordur şimdi. Böyle böyle çıkıyor bütün o koleralar.

“Bilek güreşine ne dersin, abi?”

Hayatta olmaz. Bir punduna getirip banyoya kaçmalı.

“Olur tabii. Ama izin verin bir lavaboya...”

Lavabo. Tuvalet deyince ayıp olacak sanki. Kibarlığımız üstümüzde bu gece.

Banyoyu yeni yaptırmışlar. Geçen yıl böyle değildi. Fayansları bile kırdırmışlar. Bembeyaz olmuş her yer. Tuvalet takımımız da pek peluş. ‘Kıskanma,’ dedi kendi kendine. İshal olmuş. Nerden çıktı birden bire? Gece gece yedirirlerse onca şeyi...

“Üstünüze afiyet, midem biraz limonî.”

Ne limonisî? O mideye denmez. Mide ekşimesini daha edebî bir dille söyleyemezsin. Hem, bu daha başka bir durum.

Tuvalet kâğıdını yırtarken simetriyi sağlayabilmek için altı kez uğraştı. İnce kâğıt, kat kat elinde kalıyor. Neyse çıkıyoruz; bu azap da bitti. Havluya tekrar baktı. Leke. Yoktu o orada demin. Ben yapmışımdır kesin, eyvah. Lekeye yakından baktı. Bembeyaz havlunun ortasında kahverengi bir leke. Havluyu ters çevirdi; amblemi var. Çevirse anlaşılır. Bıraktı. Ne halin varsa gör.

“Nerde kaldın azizim?”

Şimdi biraz daha rahat etti. Elleri demirli filan da değil artık. Ama midesinden sesler geliyor. Numaradan yenildi. Numaradan yenildiğini kendine kabul ettirdi. Bundan da kurtulduk. Bir sene daha güreş yok.

“Pastalar da geldi.”

“Yardım etseydik biz de.”

Şimdi kesin, “Etseydiniz ya,” diyorlardır. Ama misafirliğe gelinmiş, o kadarcık oturma hakkı da çok görülmesin artık.

“Hem de çikolatalı.”

Şimdi de *Siz seviyorsunuz diye* kısmı gelecek.

“Siz seversiniz diye özel yaptım.”

Bir yıl da fiilin kipi değişmiş.

“Eline sağlık.”

“Afiyet olsun.”

Bu mideyle nasıl? Karısı,

“Ne kıpırdanıyorsun öyle deminden beri,” diye sordu.

“Midem bozulmuş.”

İnleme halinde bir ‘eyvah’ çıktı.

“Hapı yuttuk şimdi. Aman tut kendini biraz, belli etme.”

“Ben ne yapıyorum sanki?”

Sinirlendi. O sırada ayağının altında yapışkan bir şişkinlik hissetti. Yavaşça eğilip baktı. Pasta.

‘Oh, üstüne de basmışım.’

Halıya yedirmiş. Bembeyaz halının üstünde kahverengi leke. Karısına eğildi.

“Pasta lekesi çıkar mı, bir baksana.”

Karısı lekeyi gördü. Önce konusuna giren bir soruyla karşılaştığına sevinir gibi oldu. Ama lekenin büyüklüğü karşısında kapıldığı telaşla bunu hemen unuttu.

“Eyvah. Ne yapacağız şimdi? Kaldır çorabını.”

Beyaz çorap olduğu gibi pasta.

“Doğru düzgün yemesini bile bilmiyorsun.”

“Sus artık. Ne yapalım olmuş olan.”

Olmuş olan olur mu hiç?

Bir yandan da ev sahiplerinin salona gireceği anı kolluyor.

“Dökmen yetmiyor, bir de üstüne basıyorsun.”

“Bilerek yapmadık ya.”

“Orasını bilmem artık.”

Sinirlendi. Koltuğun yanındaki sehpayı yavaş yavaş öne çekti. O sırada ikisi birden salona girdi. Birinde albümler, öbüründe çay tepsisi.

“Bu kış İsviçre’de çektirdiğimiz fotoğrafları göstereyim dedim.”

Göster bakalım. Biz nelerle uğraşıyoruz. Pasta, sehpa, çorap. Bir de azar işitti demin karısından.

Yemesini bilmemek. On yıldır evliyiz, bir kere bir şey döktüm mü? Hiç. İnsafsızlar. Sehpayı, bir bacağı lekeyi kapatıncaya kadar öne çekti. Karısı fark etti.

“Ne yapıyorsun?”

“Sus, karışma.”

“Pijama mı? Derdiniz bu olsun. Ondan bol ne var?”

Derdimiz bu, tam üstüne bastın. ‘Görüşmeyeli kilo almışsın,’ demeyi unuttunuz demin. Ben anımsatıvereyim. Ya küçük gelirse. Göbeği çıkmış. ‘Ben kendi pantolonumla yatayım mı?’ diyecek.

“Sizinki küçük gelir şimdi bana.”

“Ne olacak canım, sonra nasılsa hepsi makinede yıkanıyor.”

Yani, bu kadar kolaydı aşağılamak. Düğmeyi çevirin, aşağılama derecesine getirin. Siz bir kere giydikten sonra nasılsa çöpe atılıyor, deseydi. Karım nasıl çekiyor ter kokumu yıllardır? Yorganları, çarşafları, yastık kılıflarını da yıkayın. Hatta yastığı da atın, yenisini alın. Midesinden gelen sesler kesilmiyor.

"Nerden başıma geldi bu. Bir de sucuk yedik sabah. Bilmiyorsun sanki akşam olacakları."

"Ne mırıldanıyorsun gene?"

"Yok bir şey. Midem diyorum."

"Sabah yemeseydin o sucuğu."

Bilmiş gibi. Şimdi nasıl anlatırsın. Ben de farkındayım. Tek akıllı sen misin bu dünyada?

"Pişirmeseydin o zaman."

"Kendin istedin. 'Pişir,' dedin."

Karısına sinirli sinirli baktı.

"İyi geceler, iyi uykular."

"Size de. Çok güzel bir geceydi. Tekrar teşekkürler."

Işıklar söndü ama uyuyamıyor. Dön dön.

"Ne kıpırdanıyorsun gene?"

"Midem, diyorum ya. Şimdi tuvalete gitsem bütün ev ayağa kalkacak."

"Aman kalkarsa kalksın. Kendileri ısrar etti."

Bu sefer şaşırdı. Beklenmeyen yanıtlar verdiğine göre karısı da bezmiş. Savın başınızdan bakalım.

Yavaşça banyonun kapısını araladı. Kapı gıcırdadı. Al işte. Evi baştan aşağı onar, yağlamayı ihmal et. Bir misafir de gece yarısı tuvalete kalkamayacaksa bunca boya badananın ne anlamı var? Aklına çorabı geldi. Ya pastalı çorap çarşafa değdiyse? Çarşaf da pasta olmuştur şimdi. Ayağını kaldırıp baktı.

"Leke kurumuş. İyi bari."

Çıkarken havluya baktı. Leke yok. Sonradan fark etti ki başka havlu. Kaşla göz arasında değiştirmişler. Bak bak. Demek soğuk savaş ilân edilmiş evde. İzleniyoruz. Aklına sehpa geldi. Ne saçma şey yaptın oğlum? Sanki anlaşılmayacak. Küçük çocukları yok, bir şeyleri yok. Bu çikolatalı pastayı sevme huyu da bizim aileye özgü. Hay bir kere demez olaydık seviyoruz diye. Kibarlığından dersin,

ciddiye alırlar. Lekeyi kimin yaptığı hemen anlaşılır şimdi. Unuttuğu sıkıntı tekrar baş gösterdi. Yatağa yattıktan hemen sonra da aklı sifona takıldı. Karısını dürttü.

“Uyudun mu?”

“Uyudum.”

“Şakayı bırak, akıl ver. Sifonu çekeyim mi?”

Karısı gözlerini ovuştururken kendisine söylenenleri idrak etmeye çalışıyor.

“Ne sifonu?”

“Demin çıktım ya canım. Tuvalet.”

“Bana ne diye soruyorsun ki, anlamadım.”

“Gürültü olur mu diye.”

“Çekme o zaman.”

“Ama biri çıkar da bakarsa...”

“Ay, iğrenç şeylerden söz etme gece gece,” dedi; döndü ve uyudu.

Kıpırdanmayı sürdürüyor. Bundan sonra alarmlı saatimi hep yanımda taşıyacağım. O olsa erken bir saate kurup kalkar, sifonu çekerdim. Kimse uyanmadan. Ama ya gece yarısı kalkan olursa? Uyumadan beklemeye karar verdi.

Biri kalkarsa ne diyecek ki? Hemen atılması gerek. Ben bir sifonu çekeyim, bir dakika mı, diyecek. Açıklama yapmadan önce davranmak da ayıp olmaz mı? Düşündü. Misafiriz, önceliğimiz var. Kesinkes, buyrun rica ederim, der; ben de hemen atlarım. Hiç nazlanmam. Bu işi de ayarladık. Sevindi.

Fakat uykusunun da gelmemesi lazım. Ağır yedim, gözlerim kapanıyor. Kahve içsem? Gecenin bir yarısı kahveyi nasıl yapacak?

“Dur,” dedi. “Kendini tut azıcık. Evin mi sandın?”

“Kendi eviniz gibi kullanın,” demişlerdi ama. Yalan. Vallahi yalan. Bir su içmeye git, ortalığı birbirine katarlar. Çaresiz, yatmaya devam etti.

“Saat kaç olmuş?”

“Ne?”

“Sana demedim. Uyumana bak sen.”

“Uyku mu bıraktın? Bütün gece mırıl mırıl mırıl.”

“Üf, yeter, sus.”

Karısı yine sırtını döndü.

Saate baktı. Beş. Bunlar da geç kalkar şimdi. Neyse ki iş günü. Yedide kalkılsa, âlâ. İki saat var demektir. Hatta altı buçuk gibi kalkar sifonu çekerim. İlk ihtar. Şöyle bir sarsılsınlar. Nasılsa kalkılacak. Uzatmanın ne âlemi var? Bir süre horoz ötüşlerini dinledi.

“Sessizlik ne güzel şeymiş. Değerini hiç bilmiyoruz.”

“Ne dedin?”

Karısına döndü.

“Ne hafif uykun var senin de. Kendi kendimize bile konuşamıyoruz.”

“Zehir ettin geceyi. Seninle bir yere gidende kabahat.”

Oh, suçu üstüne de aldı. Bundan da sıyrıldık. Sabah olsun artık. Saate baktı. Altı. Birden kuşkulandı. Arada ya uyuyakaldıysa. O zaman sifon da... Eyvah, düşünmesi bile korkunç. Dayanamadı. Kalktı, banyoya gitti. Ayaklarının ucuna bile basmadı bu sefer. Hışımla kapıyı açtı. Işığı yaktı. Sifonu çekti. Sifon çekilmiyor. Eyvah ki ne eyvah. Baktı, sifon çekilmiş, daha da dolmamış.

“Bittik biz, mahvolduk.”

Hızla banyodan çıktı. Yatak odasına girdi.

“Sana diyorum, kalk hadi gidiyoruz. Daha fazla durulmaz bu evde.”

Karısı, ‘Ne oluyor?’ demeye kalmadan kendini giyinmiş buldu.

“Hadi çabuk, gidiyoruz.”

Karısının ısrarlarına rağmen yatağı düzeltmedi. Pijamaları katlamadan öylece yatağın üzerine attı. Kimseye haber vermeden koridordan geçtiler, dış kapıyı açtılar ve çıktılar. İçeriden gelen ayak seslerini dinlemediler. Kendilerini apartmandan dışarı atıp durağa yürüdüler. Gelen ilk otobüse bindiler.

Ferhunde'nin Gözü

Bütün nazarları üzerime çekiyorum. Mıknatıs gibi. Göz var üzerimde. Göz göz göz... Nereye gitsem peşimde. İstanbul'un her köşesinde beni takip ediyor. İlk o Sıraselviler'in üzerindeki evdeyken üst komşum gazdan zehirlenince anladım. Tüpü açık bırakmışlar. Tüpü açık bırakmışlar. Tüpü açık bırakmışlar.

Tüpü açık bırakmışlar. Üst komşum gazdan zehirlenince ben de kalamadım orada, evden çıktım. Kısmet. Gözü o zaman tam anlamış değildim ama üzerime bir şer çekiyorum belli. Oradan çıkıp üç hafta kardeşimin yanında kaldım Havyar Sokak'ta. Havyar Sokak'ta. Sonra Hanım'ın yanına girdim gündelikçi olarak. N'apiim be. Gündelikçi olarak girdim Hanım'ın yanına, Cihangir Camii'nin hemen altında, her taraftan Boğaz. Hanım eski toprak, maşallah. Kocası ölünce bütün malları buna kalmış. Bağlar, bahçeler, evler. Dönüm dönüm arazisi var diyorlar Tarabya'da. Mücevherlerini gömme dolaba saklıyormuş, incilerinin bir eşi dünyada yok diyorlar. Ben görmedim ama Allah bereket versin. O da n'apsın be. Allah gani gani rahmet eylesin çok iyi adamdı Beyefendi de. Hanım da çok görmüş geçirmiş, terbiyeli, ölçülü. Beyefendi'den çok büyük mal kaldı diyorlar, şimdi onları satıyormuş birer birer. Çok iyi adamdı ama Allah için. Allah kazadan beladan nazardan saklasın. Ah canım.

Hanım beni eve aldı, Allah razı olsun. Sırselviler'deki evden çıktım. Evi de sattım parasını bankaya koydum. Bankaya, bankaya koydum parasını. Evi sattım. Canım. Dedim ki, lanetli o ev. Lanetli, lanetli lanetli. O ev lanetli dedim. Gaz sızarsa ben de ölürüm dedim. Komşu da ölmüş zaten. Çok şükür sattım. Kısmet. Her ay başı faiz alıyorum, faiz, maaş gibi. Ben de n'apiim be?

Çamaşıra gidiyorum Hanım'ın evinde, Kumrulu Yokuşu'ndan sap. Boğaz'a baka baka çitiliyorum. Bulaşık da yıkıyorum, yemek de yapıyorum, ütüyü de yapıyorum. Ama yormuyor yukarıda Allah var, asil bir insan. Sağlığında rahmetli de çok ağır, oturaklıydı. Evleri dolup dolup taşardı. Dolup dolup dolup dolup dolup dolup taşardı. Çocukları olmadı hiç bunların ama karıcık kocacık geçinip gittiler. Kısmette yoksa, ne yaparsın? Alın yazısı. Ama ekmek Kur'an

çarpsın bir gün bir ters hareketini görmedik Beyefendi'nin. O da n'apsın? Ah canım.

Canım canım canım, ah! Ben bu gaz kaçağından aklımı bozmuşum yalnız. Baktım duramıyorum Hanım'ın yanında da. Hanım da gaz sobası kullanmıyor muymuş meğer? N'apiim ben de be? Bütün nazarları üzerime çekiyorum diye iyice korktum sobayı görünce salonun ortasında. Çok kalamadım o evde. Gaz tutuyor beni, gaz gaz gaz gaz. Gazdan zehirlenirsem diye korkuyorum. Zaten göz var üzerimde anlatamıyorum kimseye. Gözü ben çekiyorum, dedim Hanım'a da bir zarar gelmesin. Yoksa Boğaz'a baka baka yıkıyorum çamaşırları. Baka baka baka baka çitiliyorum.

Ama alimallah gazdan zehirlenirsem diye de korkuyorum. Gözün şakası olmaz. Hemen oradan da ayrıldım. Bir ay daha kaldım kardeşlerimin yanında, Lüleciler'de. Sonra bir sabah baktım yandan bir gaz kokusu geliyor. Kalktım o kalkışla pencereleri açtım. Ah canım, sen iki numaradaki Ayfer Hanım gazdan zehirlenmemiş mi? Kısmete bakar mısın? Yeni telli duvaklı gelin olduydu iki ay önce. Her şey alında bitiyor. Her şey her şey her şey alında. Balayına da Dubai'ye gittiydiler, Dubai'ye. Dubai Dubai Dubai'ye gittiydiler. Adamın babadan kalma mülkü çok diyorlar, mirasyedi. Mirasyedi. Mirasyedi bu mirasyedi çatır çatır yiyormuş paraları. Mecidiyeköy'de altı tane apartmanları var bunların. Bitişik nizam. Altı tane, altı altı altı altı altı altı. Neyse, canım ah canım, Allah ona mal versin de başını kaşıyacak tırnak vermesin. N'apsın o da n'apsın?

Ama kadere bak gazdan zehirlendi, görüyor musun? Kısmet. Ben kardeşlerime belli etmedim ama dedim kesin benim göz yaptı bu işi. Kurşun mu döktürsem? Nereye gitsem insancıklar ölüyorlar.

Herkes gazdan zehirleniyor. Gazdan. Benden şüphelenen yok ama ben eminim benim göz yapıyor. Hafazanallah, nereye gitsem gazdan ölecekler. Kardeşlerim de gidici diye korktum mu? Ah canım, ne de severim canlarım benim onlar, ah. Canlarım canlarım, bir tane onlar bir bir bir bir. Canlarım. Korktum ben de, çok korktum.

Çok korktum. Çok çok çok çok çok korktum. Korkunca hemen çıktım oradan. Dedim benim kardeşler de gidici. Çıktım oradan Bostanbaşı Caddesi'ne taşındım.

Bostanbaşı Caddesi’ne taşındım ama göz beni bırakmıyor. Alttaki kebapçının tüpü patladı mı sana bir akşam. Daha taşınmışım, dur bakayım bir iki üç dört beş altı yedi sekiz gün geçmiş. Boya yaptırdıydım fildişi, badanası kurumadan patladı. Na bak, bir iki üç dört beş altı yedi sekiz. Altı yedi sekiz. Sekiz gün geçmeden daha. Her şey alında diyorum, na şuraya yazdım.

Tüp patlayınca hem dükkan zarar gördü hem de müşterilerden biri öldü mü? Göz dedim ya, göz göz göz göz. Adamcağız bir buçuk adanasını yerken daha ayranını içemeden gitti tövbeler olsun. Arkasında dört çocuk bıraktı. Karısı da yeni doğum yapmıştı. Daha yeni altın götürdüydüm. Çeyrek altın. Bankadan gelen parayla bir çeyrek altın götürdüydüm.

Ama görüyor musun, göz peşimi bir türlü bırakmıyor. Çevremde herkes ölüyor baktım. Ölüyor herkes pat pat. Gazdan. Pat pat pat pat ölüyorlar. Ben Bostanbaşı Caddesi’nden de çıktım. Kaporayı da vermişim, kavga ettim mi emlakçıyla? Hepsi sahtekâr bu emlakçıların. Emlakçıların hepsi sahtekâr. Hepsi sahtekâr, hepsi hepsi hepsi sahtekâr.

Sacitlerin orada bir eve çıktım oradan, Şimşir Sokak’a; kirası da ucuz. N’apiim be? Bir de şu göz olmasa üzerimde. Kuyruk gibi peşimde. Macun gibi yapıştı yalanım yok.

Macun gibi yapıştı, macun macun. Macun gibi yapıştı. Şimşir Sokak’taki evde de yan komşulara dedim, maazallah gaza dikkat edin. Nasıl diyeceğim, ‘Göz var, çarpılır ölürsünüz’ denir mi? Kullandırtmıyorum onlara ama kış bastırınca mecbur soba yakılıyor. N’apsınlar onlar da? Mecbur, eli mahkûm.

Bir sabah feryat figan benim evin kapısı çalınmadı mı? Şermin abla gelmiş yalvarıyor. Korkmuş “Giremem,” diyor eve. Ah canım. Ah. Canım canım canım. Girdik eve birlikte baktık ortada bir gaz kokusu. Bunların arka bahçe alev alev. Şermin ablanın iki kızı vardı. Neşe ile Gamze. Neşe, Allah kimsenin başına vermesin yarabbim, tahtalara vur, Allah yazdıysa bozsun, Neşe alevler içinde inim inim inliyor. Sen bahçenin yanındaki çöp kovasının içine benzin dökmüşler. Eşşoğlueşşekler, şerefsizler, şerefsizler şerefsizler şerefsizler... Ah canım. Güzelim kız öyle cayır cayır yandı gitti. Gözümüzün önünde yandı gitti. Şermin abla sen ağla ağla. Ağla

ağla. Ağla ağla ağla ağla ağla ağla ağla ağla. Ah canım, Allah ecir sabır versin. Kocası Yaşar Bey tam da karayollarının başına gelmişti. Bütün ihaleler adamın imzasından geçiyor. Durumları enikonu düzeldiydi. Para saadet getirmiyor ama görüyorsun. Kızı ölmüş parayı n'apsın? Allah'ın takdiri işte. Ee kısmetinde ne varsa kaşığında o çıkar. Ah canım.

Ben orada da duramadım yangın olunca. Korkuyorum gözden. Çekiyorum üzerime belayı diye. Allah'ın gücüne gitmesin ama nereye gitsem ölen ölene. Baktım, her gittiğim yerde birileri ölüyor, gittim teslim oldum polise en sonunda. Anlattım böyle böyle üzerimde göz var, göz yapıyor. Üzerimde göz var, dedim, göz var göz yapıyor. Anlattım tek tek polise. Gittim teslim oldum.

Gittim teslim oldum, ama tutuklamadılar. Diyorum tesadüf değil. Bütün ölenleri bir bir saydım. Gazdan öldüklerini de söyledim. Bir bir bir bir saydım. 'Olmaz,' diyip kovdular. Hatta hakaret etti bir polis bey. Beni karakoldan kovdular.

Karakoldan kovdular, sonra her yere çıktım. Kaymakama kadar çıktım. Anlattım dedim, göz. Göz göz göz göz. Kaymakama çıktım anlattım. Kısmette varsa, ne yazılmışsa çekeceğiz diyorum. Bütün ölenleri bir bir saydım, gazdan öldüklerini de söyledim. Göz var göz. Ama kaymakam da kovdurdu mu beni. Bir çay bile içirmediler, sözümü dinlemediler yaka paça attılar beni daireden. Ben de n'apiim?

Ben de n'apiim be n'apiim? Sonra bir hamle belediye başkanına çıktım. Aldı beni dinledi. Anlattım böyle böyle nereye taşınsam gazdan ölüyorlar. Dedim "Bu gözden nasıl kurtulurum?" Dedim "Cezası neyse çekmeye razıyım". "Yaradanın gazabından kaçılmaz. Alında bitiyor her şey," dedim.

Ama baktım bir alaylara aldı bu. "Her tesadüf ölüme suçlu diye birini içeri atsak dışarıda adam kalmaz," diyor. "Göz Allah'tansa, Allah'la aranızda halledin devleti bu işe karıştırma, devlet kader kısmet dinlemez," demez mi? Tövbe tövbe.

"Allah seni dünya boş kalmasın diye yaratmamış bey oğlum," dedim. "Ben razıyım kaç yıl verirlerse çekeceğim. Bu başkan iyi çocuktur yoksa, severim."

“Gaz kaçağından memlekette çok adam ölüyor, bunlar adi vaka,” diyor ama ben inanmadım. Devlet değil mi, uğraşsın. Gelmişim teslim olmuşum. Ona görevini yapmak düşmez mi? Başkan söyleniyor: “Ortalıkta ne hırsızlıklar ne cinayetler oluyor, sana gelene kadar teyze o-hoo-.”

Bu böyle diyince aklıma getirdi. ‘Göz madem suça girmiyormuş, başka bir yolunu bulmalı,’ dedim. Çıktım oradan dolmuşa bindim. Tarlabaşı’na geldim. Tarlabaşı’nı da geçtim. Haliç’e çıktım. Haliç’i de geçtim. Eyüp’ü de geçtim. Edirnekapı’ya geldim. Edirnekapı’yı da geçtim. Şehirlerarası yola çıktım. Çıktım, kavşağa çıktım. Tırlar, otobüsler arabalar geçiyor. Vızır vızır. Vızır vızır vızır vızır vızır arabalar geçiyor. Bir de benzin istasyonu var ileride. Yürüdüm oraya kadar. İstasyona kadar yürüdüm. Gittim, sonra köşeye geçtim baktım bir çöp tenekesi duruyor. Elimdeki benzini açtım, çöp tenekesine döktüm, iyice yaydım. Bir bidon benzini döktüm. Sonra da üzerine kibriti çaktım, koştum kaçtım.

Dokuz kişi öldü, sekiz araba yandı. Bunlar yanınca itfaiye, polis de geldi. Ben de gittim teslim oldum hemen polise. Müebbete mahkûm ettiler.

Müebbete mahkûm ettiler. Gittim kendim teslim oldum zaten. N’apiim be? Kısmet. Alın yazısı. Başa geleceği varsa çekeceksin. Asıl hesaplaşma öbür tarafta. Göz orada da beni bulsa, emrihak vaki olsa, kadere boyun eğmekten başka çare var mı?

Görüşelim

“Anlat bakalım, görüşmeyeli neler yaptın?”

Kalakaldı. Nereden başlayacak. Gezdiği şehirlerden mi, okuduğu kitaplardan mı? Yeni sevgilisini de anlatırdı sorsa.

“İşte,” dedi, “biliyorsunuz Avrupa’daydım. Orada yedi ay kaldım.”

Avrupa. Belirsiz bir kavram olarak dımdızlak duruyor. Sanki bir kasabanın adından söz ediyor. Genellemekle kurtulacağını düşündü de.

Biliyor, biliyor. Karta da yazdı: Konuşuruz. Konuşulmaz ki. Hem de hiç. Laf arasında Ben bilmemneredeykenler geçirilir, o kadar. Hatırlatmak için. Bak ben şuralara da gittim. Unutmayasın. Sürekli aklında tutasın. Gözünün önünde olsun ki bu, aramızdaki uzaklık korunsun.

Hatta bir kere de telefonda konuşmuşlardı.

“Anlatırsın artık dönünce, kaçmak yok benden. Anlattırırım bir bir,” diye de eklemiş. Ne kadar inandırıcı.

İnanıyordu bu konuşmalara başta. Hevesleniyordu. Sonra söndürüyorlardı ama. Dinlemiyorlardı. O yüzden artık temkinli.

“Avrupa’daydım.”

Bu kadar kasıtlı bir bulanıklık ancak ‘Neresinde?’ ile karşılanabilirdi.

“Biz de yeni eve taşındık sonunda. Biliyorsun inşaat yıllardır sürüyordu. En sonunda bitti de yerleşebildik.”

“Hangi semtteydi yeni ev?”

Sorunun ardından da bekledi ki karşısındaki anlasın deminki densizliğini. Sen sormuyorsun, ama bak ben soruyorum. İlgileniyorum.

“Küçükyalı.”

“Anladım.”

Anlamak için çok da çaba sarf etmedi aslında.

“Ben de bir Prag yaptım geçenlerde.”

Tamam işte, burada bütün ipler ötekinin eline geçecek.

Neden ben de onun gibi değilim, diye düşündü. Ben deseydim. Prag yapmak. Prag nasıl yapılır? Bir bardak şeker, bir litre süt, iki

kaşık pirinç. O deseydi. Hemen saldırılar başlar:

“Aaa, neden Prag?”

‘Neden?’, ’Nereden çıktı şimdi?’yi ve ‘Ne gereksiz bir şey bu böyle!’yi de içeriyor tabii.

Neden? Her şeyin anlamını arıyoruz ya. Neden yaşıyorsun, yaşamının anlamı nedir canım? Gücü Prag’a kadar mı yetmiş? Yaşam ölüm konularına pek değinmeyelim o zaman. Anlayışla karşılamak lazım.

Bununla birlikte ‘Neden?’ sorusu Prag için sorulduğunda bile derin mesajlar taşıyor. Seninle ilgileniyorum, bak. ‘N’ ile başlayan sorulardan birini sordum. Öbür bütün ilgisizlikleri affettirecek denli güçlü bir soru. Hem, aydınlanmacı bir zihniyeti barındırırmış, bunu da gösteriyor. Ah şu taşlar, kuşlar. Bakın olayları hemen benimsemiyoruz, nasılını nedenini irdeliyoruz. Bilimsel yöntem. Efendim, nasıldı? Gözlemleri yapma, verileri toplama, sonra da bir güzel sorgulama. Ama bu bir yaşam tarzı. Sonradan kazanılmaz, doğuştan gelmeli. Herkes sahip olamaz.

Böylece kendisinin soru sormaması tamamen orta çağ karanlığına yorulur. Dikkat etmeli hem, tam da Avrupa Orta Çağ’ı.

O gitmiş olsaydı. Bir de boş bulunup söyleseydi.

“Ben olsam Prag yerine Londra’ya giderdim.”

Öznel bir eleştiri, son derece açık bir zorunluluk haline ne kadar getirilebilirse o kadar getirirler işte. Öyle ki, insan onlara göre Londra’ya gitmedikten sonra ne kadar yaşasa boş. Kibarca: Ölünüz.

Senin paran ve zamanın bende olsa, böyle gereksiz masraflar yapmazdım, demek o. Başka yaşamlara bu kadar içten karışma hakkını nereden buluyorlar acaba, diye düşündü. Bir yaşam neye yetmiyor? Herkes her şeyini tıkır tıkır idare ediyor demek. Sıra benim yaşamıma karışmaya geliyor sonra.

Ama o sormayacak. Prag’ı yapmaya istediği kadar devam etsin öteki. Ona Prag’a illa ki gidilecekse bile bu işin Londra’dan önce yapılmaması gerektiğini tartışılmaz bir gerçeklik olarak kabul ettirmeye çalışmayacak örneğin. Hem birdenbire kedisinin son günlerde pek bir iştahsız olduğunu da anlatmaya başlamayacak. Değerimi bilsinler, diye düşündü.

“Prag’da bol bol gezdik, eğlendik.”

Konuşmayı sürdürme gereksinimi hissetti.

“İyi olmuştur sizin açınızdan.”

Buyrun bakalım. Bu kadar kesin yargılara asıl kendisi nasıl varabildi? Sen de karşındakine mi benzemeye başlıyorsun yoksa? Ben olsam şimdi ağzımın payını verirdim, diye geçirdi. Bir kere ‘Sizin açınızdan’ da ne demek? Kaç derecelik bu açı? Kendi potansiyel açısını düşündü. Onunkisi dar olurdu herhalde. Şöyle yirmi, yirmi beş derece ilk etapta işimi görürdü.

İlk etap. Bu etaplar neye göre belirlenir acaba? ‘Etap’ı o da kullanıyor. Ama ben kullansam hemen üzerime çullanır.

Düşünceleri bölündü:

“Ne yeriz?”

Ismarladılar. Ama sözünü tutmadı öteki, ısmarlarken. Hani beraber yiyecektik? Neden onun ısmarladığını ısmarlamadı? Nasıl da blöf yapmış demek ki.

Eyvah. Şimdi yemeklerden de konuşulur. Ne gereksiz. İtiraf edilmeyen karşılıklı işkence. Söylemek, uyarmak lazım yeni nesilleri bu tip durumlara karşı.

Nasıl da uyarmak isterdi. Ama, işte, kırk yılın başında çıkıyorlar yemeğe. Hem de arada bir çeşit iş ilişkisi var. Ticaret. Çıkarlarım. Risk alamam. Arayı iyi tutmalı.

Alçalmış hissetti kendini birden. Alçalan o, alçaltan o. Söylenmesi gerekenleri söyleyemiyor. Dilinin ucuna kadar geliyorlar oysa. Sonra düşünüyor, hatırlıyor, küçük hesaplar yapıyor. Susuyor.

Öteki de biliyor olmalı. Ben kuralları nasıl öğrendiysem, o da aynı şekilde öğrenmiştir. Hepimiz çekirdekten yetişiyoruz. Çekirdek ailelerimizden. Yemek yerken yemeklerden konuşulur. Annelerden söz etmenin en meşru yeri masa. Sınırsızca, gururla. Ne güzel pişirirler. Kimi zaman da teyzeler ve anneanneler. Halalar ve babaanneler. Arada küçük aile sırları da bilinçli olarak ifşa edilir. Taraflar yeme alışkanlıklarını paylaşarak yakınlaşır. Hepimiz insanız. Ne güzel.

O da yapıyor, öteki de. Üstelik bana mücveri sevdiğini geçen sefer anlatmıştı. Safranlı pilavdan da çok hoşlanırmış ki bu da üç yemek önce hararetle konuşulup bitirilmişti.

Düşüncelerini durdurmaya çalıştı. Ne de olsa o da konuşmayı sürdürmek için kerevizle yapılabilecek mucizevi yemeklerden az söz etmezdi. Kurallar böyle. Beğenmeyen oynamasın.

“Küçükyalıspor’un da maçı var bu akşam.”

“Evet, tabii. Ama yeneceği biraz şüpheli.”

“Neden canım? Sen başka takım tutuyorsun galiba. Biz ailecek Küçükyalıspor’u tutarız.”

Ne pot. Üstelik de futbolla uzaktan yakından ilgisi yoktur. Tut çeneni biraz. Her şeyi hesap etmeli konuşurken. Oysa iş olsun diye sarf edilen sözler ne yaralar açabiliyor bak.

“Yok, ben takım tutmam. Gazetede yorumlar o yönde yapılıyordu da.” Suçu spor yazarlarına atmaya çalış bakalım.

Öteki babacan, anlayışlı bir tavır takındı:

“Sen bakma onlara. Hep öyle yazılır. Kazanmasını istemeyen yazarların oyunu bunlar.”

Sustu. Keşke kimse beni istemediğim cümleleri kurmaya zorlamasa…

“Hava da soğudu.”

İşte bir tuzak daha. Şimdi, soğusun, dese ilişki yokuşa sürülecek.

“Evet,” deyip sustu.

Ama susmak da olmaz. Saygısızlıktan yargılanır o zaman da. Battı bir kere.

“Yağmurlu hava insanın içini karartıyor.”

Yoksa nasıl da sever yağmuru. Sıcaktan da hoşlanmaz hiç.

“Ben yağmuru çok severim,” dedi.

Al bakalım. Şimdi nasıl inandıracak onu yağmuru sevdiğine? Kalıplara uyayım derken arayı açıyor. Bu kadarla kalır mı? Mayonezi döktü. Dökmez olaydı.

“Mayonez nasıl dökülür ki onun üstüne?”

İşte yakaladım bir ‘Nasıl?’ daha. Yine tereddüt geçirdi. Nerede yazıyor köftenin üzerine mayonez dökülmez diye? Hem başkaları da böyle yapıyor olmalı ki mayonezi koyuyorlar masaya. Öteki, dünyanın en bağışlanamaz günahını işlemişim gibi bakıyor hâlâ. Biraz da tiksintiyle. ‘Gözümdeki tüm değerini yitirdin,’ der gibi. Bunu hiç unutmayacak, belli.

‘Afiyet olsun’a gelinceye kadar akla karayı seçti. Neredeyse lokma saydı tabağını boşaltana dek. Neyse bitiyor, bitiyor.

“Çok rica ederim. Bugün benim davetlimsin.”

Ödetmedi hesabı. Ama ya karşılığında çekilen çile? Paraya döksem, o borçlu kalır bana asıl. Restorandan çıkıyorlardı artık.

Ağdalı bir ‘Görüşelim’le kapandı, ‘Ne zamandır görüşememiştik, iyi oldu.’ ’Bir daha unutmayalım da Talat Bey ile Enver Bey’i de çağıralım’ ile de desteklendi. Artık iki taraf da heyecanla bir dahaki buluşmayı bekleyebilirdi. Belki biraz da gündem değişikliği için hazırlanırlardı. Kereviz pırasa olur, mücver de dolma. Mayonezi köfteye dökmediğin sürece her zaman görüşelim, canım. İyi günler, hoşça kalın.

Süpürge

“Kolay gelsin.”
“Sağ ol.”
Süpürmeye devam etti. Hantal bedenini kımıldatıyor sürekli. Süpürgenin telleri aşınıyor. Şu köşeyi de süpüreyim. Bu kadar kirletmek de özel bir çaba ister. Sonra gelsin ‘kolay’lar. Süpürmeyi sürdürüyor. Merdivenden iniyorlar.
“Kolay gelsin.”
“Sağ ol.”
Şimdi, toplumsal ilişkiler ağına bir ilmek de biz eklemiş mi olduk? Komşuluk görevini yerine getirmenin iç huzuru. Ev işleri yaparak da çok güzel kilo veriliyormuş. Geçenlerde bir dergi yazıyor. Hemen uygulamaya geçirmeli.
Bedeni şimdi daha ahenkli çalışıyor. Süpürüyor, ama süpürmek için değil. Süpürgeyi her seferinde sağa sola dörder kere fazla sallasam iki ayın sonunda çakı gibi olurum. Daha da salınmaya başladı. Bir yandan da bakınıyor; asıl amacımız anlaşılmasın. Eyvah, iki kişilik ayak sesi.
“Merhaba, selam, nasılsınız? Kolay gelsin. İyi günler.”
İki gencin, onun yanından geçme süresine bu kadarı sığdı. Ama örneğin süpürgenin sapı daha uzun olsa, araya bir de “Çocuklar nasıl?” girebilirdi.
“Teşekkürler, sağ ol.”
Duymadılar ki.
“Bir gün vereceğim ellerine, süpürsünler.”
Ciklet kâğıtları, çikolata paketleri, kola kutuları, kırık ampul, üzüm çöpü, yırtılmış buruşmuş fişler... Hepsi süpürgenin tellerine takılıyor. Her seferinde eğilip alıyor, gidiyor çöpe atıyor.
“Bel kalmadı eğile eğile.”
“Kolay gelsin Selma Abla.”
“Sağ ol.”
Bir kararsızlık oldu.
“Nasıl gidiyor işler?”
Hangileri? Süpürme işleri mi?

“İyidir, ne olsun?”
“Evet. Hadi iyi günler.”
“İyi günler, sağ ol.”
Biliyorsun madem, ne söylüyorsun. Hem bir sohbet kurma gereksinimi duyuyor, hem de söyleyecek bir şeyi yok. Sussa darılır mıyım?
“E, ‘Ne saygısızlık,’ deniyor tabii.”
Yüksek sesle söylediğini fark edip kızardı. Kimseler yok.
Oysa denmemesi gerek.
Bir kadın merdivenlerden iniyor. Selma Ablanın yüzüne baktı. Göz göze geldiler. Kadın hiçbir şey söylemeden geçti. Deminki sözlerini anımsadı.
‘E hoş karşılanmıyor ama…’
İçinden,’Kolay gelsin, demedi hiç değilse,’ diye sürdürdü. Baktı, kolay gelsinlerden hep aynı yeri süpürüyor. Burası tertemiz oldu, yeter. Koridorun dış kapıya yakın kısmına doğru seğirtti. Orada daha farklı çöpler var. Sigara izmaritleri, sigara paketleri, boş bir çakmak...
“Doldurtsa ya bunu. Hepsini aynı kişi atmış belli.”
Kâğıt mendil.
‘Bir kere de kendiniz alın yerden. Düşerken görmüyor musunuz sanki.’
“Selma, bir bakıversene.”
Selma, bakmaya gitti. Mavi gömleği nereye koymuş. En alt çekmecede ya işte. Her seferinde soruyorsun. Yazık değil mi bana? Bir kere de kendiniz bulun.
Süpürgeye döndü. Bu kez dışardan gelen bir grup var. Şimdi hepsine tek tek yanıt…
“İyi günler çocuklar. Asansör bozuk, merdivenden çıkıverin bir zahmet. Yöneticiye haber verdik, en geç yarın öğlene olurmuş.”
“Sağ ol Selma Abla. İyi günler.”
Onun arkadaşlarından bir kız:
“Kolay gelsin,” dedi.
Hayır, yapma. O kadar sözü niye sarf ettik. Sırf o tümceyi duymayalım diye. Kız şimdi gözüme girdi sanmıştır. Böyle öğretmişler, böyle diyecek.
‘Bu ne?’

Fatura. Eğildi, aldı. Daire numarasına baktı. Posta kutusuna attı.
‘Postacının işini bile bize yaptırıyorlar artık.’
Gazoz kapağı, sararmış üç beş yaprak, mavi bir çorap teki.
‘Bu ne arıyor? İnsaf artık.’
Kuru temizleme reklâmı, halı yıkama reklâmı, haşere ilaçlama reklâmı... Eğildi aldı. Halı yıkamayla ilgili olanını beline sıkıştırdı. Öbürlerini çöpe attı. Yerine döndü. Biri gelmiş, yanında duruyor.
“Kolay gelsin.”
Demeyin şöyle. Yeni bir cümle bulun. Aynı işi görsün. Ama başka türlü olsun.
Hâlâ izliyor. Ne bakıyorsun, desem, çok mu ters kaçar?
“Ne oldu, birini mi aradınız?”
“Yok.”
Utanıp geri döner gibi oldu. Sonra yine yaklaştı.
“Bir adres soracaktım da.”
“Buyrun.”
Sordu. O da tarif etti. Tam gidecek. Arkasından seslendi.
“Ben de bir şey rica etsem…”
“Buyrun.”
“Şunu azıcık tutar mısınız?”
Süpürgeyi verdi. Tutuyor eğreti.
“Benim yerime süpürür müsünüz, bir iki dakika? Hemen geliyorum.”
Anlamadı. Sapı hâlâ tutuyor. Eğreti.
“Bak yavrum, şöyle süpüreceksin.”
Sapı kaptı, bir iki salladı.
“Bak, böyle. Yavaş yavaş, fazla bükmeden.”
Duruyor.
“Hadi evladım, teyzenin hatrını kırma.”
Araya hatır gönül işleri giriyor. Oğlan kıramaz ki.
“Peki teyze.”
Teyze olmanın forsu ancak burada mı geçecekti? Hafif hafif sallamaya başladı sapı.
Teyze merdivenlere doğru yürüdü. Birkaç basamak çıktı. O sırada ışık söndü.
“Oğlum ışığı yakıversene.”

Oğlu ışığı yaktı. Bakıyor.

“Devam et sen. Ben geliyorum.”

Süpürüyor. Teyze beş basamak daha çıktı. Sonra döndü inmeye başladı. Oğlanın yanına geldi.

“Kolay gelsin,” dedi.

“Sağ ol.”

Sonra oğlan başını kaldırıp teyzeye baktı. Anlayamadı.

“Ver yavrum.”

Sapı oğlanın elinden aldı. Süpürmeye devam etti.

Ay Bana Bir Şeyler Oluyor

“Ay bana bir şeyler oluyor,” dedi ve arkasındaki delikanlının kucağına düşüverdi. Bildiğimiz histerikler gibi. Ama onu onlarla karıştırmamak gerekir. Histerikler özel olarak tüm dünyanın acısını üstlerinde duyarlar mı? O duyuyordu. Bu nedenle ara sıra fenalaşır, kendi deyimiyle fenalıklar geçirir. O da biliyor ki sıkıntısının tamamı sonradan yaratılmış, burjuva sıkıntısıdır. Sıkıntı havadan ya da sudan da çıkabilir ama asıl kaynak bambaşkadır. Bir mevsime, yağmura, kara, gök gürültüsüne, leylek sürüsüne ya da başka herhangi bir şeye yorulamaz. Sıkıntı gelir ve orada durur. Birden bastırır. Her an, içten içe, varlığı hep el altında. Ama bazen birden nükseder ve onu haftalarca pençesine alabilir.

Sıkıntısından söz ettiği her sefer ona yapılan yakıştırmalardan bunalmış. Ayrıca sıkılmış. Kimse beni anlamıyor sayıklamalarına başlamış. Anlamaya çalışmıyorlar, belki bundan. O da tam bilmiyor. Saldırma, sinirlenme hakkım da elimden alınıyor diye düşünüyor. Her şeye hoşgörülü olmaktan yoruldum yeter. Hep bir tarafa çekiliyor, çoğunda da kötüye yoruluyor davranışlar. Toparlanamıyorum. Ayağa kalkmak güç artık.

Böyle böyle yürüyordu yalnızca. Birden, bir kültür merkeziydi sanırım, bir kültür merkezinin önünde kırık bir topuk gördü. Ne arıyor? Siyah, deriden kopmuş, yüksekçe de. Kimin? Birden fenalaştı.

İşte bir kucağa düşme anı öbürünü izler. Kısadır aralıklar. Yine aralıklı. Onu tutan da şaşırdı. Ne oluyor? Birdenbire böyle fevri hareketler. Herkes de bize bakıyor.

Şansına oğlan da biraz sorunluymuş. Onun da paranoyak birtakım saplantıları varmış. Aslında kendi abartıyor. O kadar kusur kadı kızında da bulunur. Hepimizde manik depresif haller var. Bazısı bunu kendine özgü sanıp mutsuzluğunun kaynağını böylece bulunca mutlu olur.

‘Ben ne diyorum?’ diye düşündü. En azından beni tuttu. Burada birden bir çocukluk anısı canlansın istedi. Bir komşuyla dalga geçiyorlardı da bir gün, telefonla mı işletiyorlar ne, komşu gelmiş

annesine dert yanıyor. Vay bu kadar kalpsiz kim olabilir? Polise gideceğim vallahi. Nasıl da korkmuştu. Yeminler yeminler. Bir daha yapmayacağımlar. Şimdi ne uzak geliyor.

Bir de bu sıkıntı olmasa.

Bir nisan mıydı, mayıs mıydı? Olabilir. 'Hava ılık ama o denli de önemi yok,' diye de düşünülebilir. Yürüyor. Sever yürüsün. Saatlerce. Yine yürüyor işte. Bir taksi geçti yanından. Altın sarı taksinin sağ arka kapısı yok. İçeride yaşlıca bir kadın. Saçı başı yapılı. Düğünlük giyinmiş belli. Özenmiş. İçeride kapısız gidiyor. Önde sürücü dumanını salmış sigarasının; hızlanacak. Birden bir bulantı geldi. Ay bana bi...

Ay. Kent acımasız dokusuyla ilerliyor. Yutacak. Neredeydi? Saatçiye gitmişti. Pili değişecek. Çıkmış. Saat onarılamamış ama. Pile rağmen. Huzursuz. Dünya geçip gidiyor saatsiz. Dükkândan çıkmıştı, birkaç adım attı ki yerde iki tane şiş gördü. Hani çöp şişin şişlerinden. Yünlük değil etlik. İki tane. Başını kaldırdı. Çevrede bir sinema, bir saatçi, bir gözlükçü. Nerden geldi? Hani o an düşünmedi de değil, şimdi, olur a, arkamdan biri gelir boğazıma sarılır. Yine itiraf etmek gerekir ki onu izleyenler olabileceğini aklından geçirdi. Ay bana bi şeyyy... Bayıldı. Yine de bir tutan buldu. Bu bunalımlılar da ziyadesiyle şanslı oluyor.

Yanılabilir. Kendini yanılmaz gösterenlerden değil. Yiğidi öldür hakkını yeme. Sıkıntıya kimi zaman yenik düşüyor olabilir. Fenalıklar geçiriyor, bayılıyor, kusuyor da. Dünyanın saçmalığının eşsiz bilgisiyle. Yine de, yanılabilir. Dünya belki de saçma değildir.

"Demek böyle tanışmak varmış."

"Kim bilir? Kim bilebilirdi?"

Hasılı, o gün hızlı geçiyordu ama göz de yanılabilir. İsmi lazım değil, pek sık uğranan parklardan birinde iki bacak gördü. Gerçekten. Kot pantolonlu iki bacak. Kalçada birleşmişlerdi. Belden yukarısı yoktu. İyice baktı, hatta trafik sıkıştı, araba da yavaşlamıştı. İki bacak hareketsiz duruyordu. Bir fotoğrafta görmüştü, aynen öyle. Ama şimdi o fotoğraf kimindi anımsayamayacağım.

Derken yine fenalıklar bastı. Oracığa yatıverdi. Herhalde böyle bayılınır. Bayılırken büyük bunaltılar hissetti.

“Büyük bunaltılar hissedip böyle bayılıyorum. O bacakları görünce bir fenalıklar bastı. Oracığa yatıverdim. Kucağına düşüverdim.”

“Ay bana bi şeyler oluyo,” da dedin.

“E dedim. Hep derim. ”

Çekilir Dert Değil

İlk olarak o an ortaya çıkmamıştır mutlaka, ama yine de en şiddetlisini kapıdan içeri girerken yaşadı. Öyle anımsıyor.

Sekiz yüz kırk altı kişi arasından seçilmiş. Hem de mülakatla. Hiç heyecanlanmadı, sanki hayatında yüzlercesini gördü. Hayır. Taş çatlasa beştir, altıdır. Yine de kabul etmek gerek; çok profesyonelce davrandı.

Büroyu inceliyor.

Şimdi, iyi, güzel de, ne anlamı var bütün bunların.

Sıkıcı bir oda. Hangi akla hizmet su yeşiline boyamışlar. Ne zevksiz. Mobilyalar da bordo. Artık hiçbir yerde bu renkleri döşemelerde kullanmıyorlar. Ne biçim büro, diye düşündü. Sekreter de suratsız. Bunun için mi geçtik onca elemeyi?

Birden onunla sınava giren sekiz yüz kırk beş kişiyi anımsadı. Keşke onlardan biri girseydi. Hepsi de nasıl istiyordu. Bir ben. En isteksizi. Tuttular beni aldılar.

Kim bilir kimin yerini işgal ediyor şimdi.

Sekreteri çağırdı.

“Bir fincan çay söyler misiniz?”

Ne diye içecek ki çayı? Hiç işte. Sekreteri bir gördü.

Doğru düşünmüşüm. Hâlâ suratsız. Belki de eski müdürle ilişkisi vardı.

Ne fesatlık. Çok film izliyorum galiba.

İşe başladın, izlemezsin artık.

Birden sıcak bastı. Pencereyi açayım.

Ne bu toz.

Sekreteri yine çağırdı.

“Tozlar alınmamış.”

Sekreter ne yapacak ki. Toz mu alsın? Hiç işte. Burada ne arıyorum ben?

O gün öyle geçti. İkide bir sekreteri çağırdı. Günün sonunda sekreterin suratsızlığına iyice kanaat getirdi artık.

Duşa girdi de yıkanmasa da olur. Terlemedim, etmedim. Vakit kaybı. Niye yıkanıyorum ki şimdi. Gereksiz işlerle uğraşıyorum

sürekli.

Kurulandı, banyodan çıktı. Birden aklına postaya bakmak geldi. Dün de bakmadım mı yoksa? Vallahi dün de bakmadım.

Acele kurulandı. Saçı mı? Boşver. Hemen indi. Mektup gelmemiş. Önce saçımı kurutsaydım. Boşuna üşüteceğim. Yok yere. Ne bakarsın ki postaya?

Acıktığını hissetti. Yiyeyim mi acaba?

Buzdolabını açtı. Marul, havuç, salatalık, domates. Otur salata yap işin yoksa.

İşi yoktu. Salata yaptı. Mayonezle ketçap aldı; bir kâsede uzun uzun karıştırdı. Ne oldu şimdi? Geçtik mülakatı. Bir hafta hazırlandık. İş işte. Onun yerine devam etseydim eskisine. Az kazanıyorduk ama olsun.

Bir yandan da salataya sosu döküyor. Gazeteyi karıştırdı.

Vay, bu konsere kesin gitmeli. Bilet de yok. Ya bittiyse.

Hemen gişeyi aradı. Kalmamış. Hep böyle olur zaten. Bir şeyi çok istersen, olmaz.

Acele hazırlandı. Ne giydiğini bile anımsamıyor. Bir taksiye atladı. Kapıda bulurum belki.

Yolda taksiyi durdurup defter aldı. Kopardığı sayfanın üzerine büyük harflerle ‘Bilet Aranıyor’ yazdı. ‘Bilet Aranıyor’ da yazılır mı canım? Neyse, anlatmaya yetiyor ya derdimizi.

Koşa koşa konser salonunun kapısına geldi. Dört dönüyor. Giriş kuyruğunun hemen yanında durdu. Pankartı açacak tam. Yanına bir kadın geldi.

“Affedersiniz, konsere bilet almak ister miydiniz?”

“Çok sevinirim. Varsa fazla…”

Fazla var ki satacak. Ne anlamı var şimdi bu sorunun?

Aldı ama isteksizce. Bir nedeni olmalı ki bu kadın konserden bu kadar kolay vazgeçebiliyor. Demek o kadar da önemli değilmiş. Güzel güzel oturacaktın evinde. Ne gelirsin? Şimdi geç biter, nasıl döneceksin? Bir tanıdık görsem bari. Beraber döneriz.

Konsere girdi ama dinlemiyor. Ne biçim insansın sen yahu. Al işte çok istiyordun gelmek; geldin, dinlemiyorsun.

Önündeki genç kızın saç modelini inceliyor.

Nasıl yapmış onu öyle? Nasıl dolamış o tokayı? Son moda bu oluyor herhalde.

Dikkati yine müziğe kaydı.

O kadar paraladın kendini dinleyeceğim diye, şimdi gelmiş tokalarla ilgileniyorsun.

Kendine kızdı. Madem dinlemeyecek layıkıyla; o zaman ne para veriyor.

Broşüre baktı. Allegro olması lazım. Hani?

Demek ben tokayla meşgul iken allegroyu atlamışız. Uyudun gene.

Çevresini inceledi. Herkes paşa paşa dinliyor. Koltuğun hakkını veriyor hepsi. Bir daha gelmem böyle yerlere. Bu son.

Biliyor, her geçen sefer sondu. Yine de allegrolu gece konserlerini nicedir azalttığı kesin.

Üf, sabah yine işe git.

O gün, tek yaptığı gazetede iş ilânlarına bakmaktı.

Bakıyoruz da, iş değiştirince ne olacak ki? Burada hiç olmazsa deniz gören bir büro var.

Bütün gün otur. Arada bir şeyler imzala. Geçiyor işte zaman. Değiştirsem ne değişir ki?

Ispanak mı?

Tabağına baktı. Evet, ben de sevmem. Ama ne bileyim. Karnıyarık mı yeseydik? Karnımız doysun da.

Böyle de her gün her gün yemek yemek çok yorucu bir iş.

Karşısındakinin bakışlarını fark etmedi. Ertesi gün, ne yiyeceğini düşünüyor çünkü. Perşembeleri mantı mı varmış? O zaman kesin geliriz.

Ertesi gün öğlen erken çıkıp aynı restorana koştu.

“Kaldı mı bize mantı?”

Kalmamış. Hep böyle olur.

“Haftaya mutlaka ayırın.”

Haftası geçti. Çarşambadan anımsatacak.

“Mantıyı unutmadınız, değil mi? Ben geçen hafta gelmiştim. Geçen hafta kalmamıştı, bu sefer isteriz. Üç kişilik ayırın. Geriş’ten arıyorum. Öğlen yarımda geleceğiz.”

Gitmedi. Unuttu. Ayırmışlar mıdır sahiden? Akşam eve dönerken anımsadı.

O kadar mantı ısmarladık. Bir daha nasıl gidilir oraya? Ayırdılarsa kızmışlardır gitmeyince.

Çevre Derneği'nden telefon ettiler.

"Aidatı ödemezseniz üyeliğiniz silinecek."

"Peki, yarın hemen ödeyeceğim," dedi.

Sonra düşündü.

Dört yıldır üyeyim, hiçbir kazancı yok. Boşuna para. Ona vereceğime gider başka bir şey alırım. Girdik, üç beş toplantı. Ağaç diktik. Ee?

İyi. Bir giderden daha kurtulduğuna sevindi. Sonra, biraz daha düşündü.

O zaman öbür üyeliklerden de çıksam ya. Tek yaptıkları dergi göndermek. Okumadığı dergiler. Hepsinden kurtuldu bir anda. İşten de kurtulsam. Üç tane kitap var, hangisini okusam?

Kimse de birini önermedi ki. Bilsem hangisi iyidir. Birini seçti.

Ben bu kitabı niye satın aldım ki şimdi? Hande'de vardı bundan. Gereksiz harcamalar.

Yine dergileri anımsadı. O kadar dergi geliyor her ay. Bir göz at hiç olmazsa, yazık.

Abone filan olmayacağım artık. Kâğıt yığınları.

Biriktir, biriktir. Yıllarca ev ev taşıdığı, yanından hiç ayırmadığı, özenle dosyalayıp sakladığı dergiler, gazete kupürleri, mektuplar...

Bir de zaman ayırdım onları dosyalamaya. Ne gereksiz şeylerle uğraşırmışım. Fark etmemişim ne kadar gereksiz olduklarını. Zaman geçsin diye bakıyorsun.

Zaman öyle de geçiyor, böyle de.

Bazen geçmek bilmiyor. Üç dakikada bir saatine bakıyor.

Nedir bu trafik yahu? İnsan yaşamdan nefret ediyor. Her sabah kalk, beş saat önceden çık. Neymiş? İş.

Ansal sekme. Ansal sekme.

Şimdi diyelim ben burada üç saat beklemedim. Ne yapacaktım ki? Uyurdum.

Beklesen aynı beklemesen aynı. Kimden neyi kaçırıyorsun? Kendi vaktini kendisi çalıyor.

Sürekli koştur dur. Madem gitmeyeceksin, ne diye yazdırırsın adını oraya buraya?

En son bir de partiye üye oldu. Hatta komisyonlardan birinin başkanı bile seçildi. Bir de seçileyim diye konuşma yaptım iki saat.

Dört ay var ki gitmiyor. Sanırım eski bürodan taşınmışlar. Onu bahane ederim. Yeni yeri bilmiyorum desem?

E hadi ama…

Hadi, deyince arabalar yürümüyor ki. Dur bekle.

Ay şimdi atıvereceğim kendimi şu camdan.

Camdan atlamayı birkaç saniye ciddi ciddi düşündü. Kafasında evirdi, çevirdi.

Atlasam, ölsem ne olacak ki? Yaşayıp gidiyoruz işte. Ben öleceğim, öbürleri yaşayacak. Ölünce ne değişecek ki?

“Amaaan.”

Bekledi bir yarım saat daha. Neyse yol açıldı biraz. İşyerine vardı. Binaya girmeden kapının önündeki gazete bayiine yanaştı. Eskiden abone olduğu tüm dergileri aldı.

Okuyalım şunları bir. Okumayıp da ne yapacaksın? Abone olayım da eve gelsin bari. Her seferinde ne uğraşacağım satın almakla.

Girdi büroya. Deniz manzarası, bordo koltuklar. Hepsi onu bekliyor. Birazdan sekreterden çay da ister.

Tembel Reis

O kadar tembel, o kadar tembel ki. O kadar tembel olunur. Koltuğundan kalkmamak için her türlü bahanesi bulunur. İşten gelmesi bir fırtına, işe gitmesi bir başka fırtına. Kapılar çarpılır, sonra neden bu kapı kırıldı? Ama eve bir geldi mi, şipidik terlikli pamukludan rengi atmış çivit pijamalı, bir şekilde sürek-li lekeleniveren beyaz atletli bir rehavet. İpliği kaçmış çoraplar yerlerde, sonra bu divanın altında bu çorap tekinin işi ne? Tam sadrazam. Görsen. Kıpırdatamazsın yerinden. Mümkünatı yok.

Kendisine bakılırsa, çok yorulduğu içinmiş. Ben çünkü yorulmuyorum. Ben çünkü sabah dokuz akşam beş çalışmı-yorum. Maaşım onunkinden az olsun. Yaşım ondan küçük olsun. Ben çünkü onun kadar işe gitmiyorum da vırvır.

İşe gidiyor ama ne yaptığını Allah bilir. Bu tembellikle iyi gene yıllardır tutuyorlar onu. Kendi kocam olmasa atardım işten. Ne acımalı ne katlanmalı böylesine. Ben patron olsam dayanamam öyle kurnazlıklara, işi başkalarına havale edip son-ra yan gelip yatacaksın. Neyse sesimi çıkarmıyorum; yoksa üç kuruş maaşından da olacak.

Tek bildiği gününü yaysın, uzatsın, esnetsin. Daha tembel nasıl olunabilire kafa yormak için saatlerini harcar da, kalkıp bulaşığa yardım etmez. Narin şeffaf elleri nasır tutmasın.

Her güne yalnızca bir iş sığdırabilir. Hadi bilemedin iki, o da keyfi yerindeyse. Kapıya baktıysa, kapıcıya sipariş verdiyse onu bir işten sayıyor. Kalkıp tuvaletin ışığını kapatması da iş kategorisine giriyor. Sonra da, ‘Bak ne güzel yardım ettim,’ gibilerden bakıyor melul melul. Yanağıma da bir öpücük. Bunu da atlattık gibilerinden. Nasıl çileden çıkıyorum, nasıl ifrit oluyorum, o kadar olunabilir. Gerisi tembellik. En büyük sporu maç izlemek. Göbeği de şiştikçe şişti. Kalk bir dolaş, yürü diyorum, mümkünatı yok.

Tembellikten traş olmuyor, öcüleşti valla. Çirkin bir şey oldu. Nasılsa uzayacak ne keseceğim, diyor. Nasılsa uzayacak-mış. Bir kere de benim için sakalını kestirse n’olur? Yayılıyor koltuğa, koltukla yekpare. Terliklerinin plastiği eriyip halıya ciklet biri yapışacak diye

korkuyorum bir gün. Pijamalarını makineye atarken koltuğun desenini yakalıyorum sanıyorum bazen, terle beraber kumaşa çıkmış. Kuruldu mu kaldıramazsın paşa beyi. Çayını da ister. Demli olsun. Beş şekerli. Dört şeker atsan anlar. Yıllardır öyle.

Ay bilmiyorum, nasıl katlanıyorum. Bir bakıma oturması iyi, ayak altında dolaşmıyor. İki saat kendi haline bıraksan bilirsin ki, bıraktığın yerdedir. Tembellikten gece bir yere de çıkmadığından öyle aldatması, flörtü filan da yok. O tembellikle başka kadınlarla tanışacak da, çiçek çikolata gönderecek de. Yapsın da göreyim.

Gülüyorum artık sinirden. Kafası iş yapmamaya çalıştığından her şeyin kısa yolunu bir güzel buluyor. Unutkanlık en büyük numarası. Mutfağa tabakları tam taşırken bakıyorum kaybolmuş. Önemli bir mesaj atması gerekiyormuş da. Hemen bilgisayarın başına. Sonra yağlı yağlı tabakları holün ortasından, ketçaplı hardallı kaseleri portmantonun rafından toplarsın.

Mutfağa girmesi ayrı bir işkence. Fayans aralarına saçılan şeker taneleri karıncalara mı bayram olsun, kaşık çatal ararken çekmece diplerine kaçan kıymaya patlıcana banılmış ekmek kırıntıları karafatmaları mı çağırsın? Ne taşırmadan çöpü döke-bilir, ne yoğurdun ağzını tam kapatabilir, böyle bir garabet. Kesin bile bile yapıyor diyorum bazen. Erkeklere eğitim sisteminin bir parçası olarak gizlice tembellik mi öğretiliyor, meraklar içerisindeyim.

Bu erkekler hep eğitim işi. Sekiz senedir uğraşıyorum. Tın tın. Eskiden televizyondu, şimdi bilgisayara dadandı. Geçti mi karşısına kaldır kaldırabilirsen. Borsaya spora takıldı mı, aklını çekemezsin başka yere. Cumartesi pazarı da kalmadı. Zar zor sürüklerdim dışarı eskiden hafta sonu, onlar da kalmadı. Sabah akşam çay kahve servisini bilgisayarına taşı, çayım bitti, poğaçam bitti, geçen gün arkadaşının getirdiği kurabiyelere ne oldu, yendi mi, fıstıklar nerde?

Diyor ki, yemeğe bile üşeniyormuş bazen de keşke bir hap olsaymış, ağzına atsaymış. Tabii kastettiği öyle tatsız tuzsuz haplardan değil, bilmez miyim? İster ki Arnavut ciğeri, içli köfte, kıymalı mantı filan tadında olsun. Beş hapta çorba-köfte-makarna-sütlaç-ayranı midesine indirsin. Sonra neymiş, bilgisayarın bir düğmesine bassaymışsın, istediğin şeyi ışınlayıp uçurup kucağına getirseymiş. Ben varım gerçi. Değme bilgisayar düğmesine taş

çıkartırım. Yine de servisimi beğenmiyor, yavaş buluyormuş. Bir hap, bir düğme kadar makbul değilim diyorum bazen.

Neyse çok dırdıra da gerek yok. Dediğim gibi, otursun oturduğu yerde. Gözü dışarılarda olmasın. Tembellikten karışamıyor hiç değilse işime. Kıyafetime lâf edecek de, nereye çıkıyorsun, nereden geldin diyecek. O tembellikle, o lakaytlıkla, o rehavetle mümkünatı yok. Ağzını açacak da bağıracak. Ses tellerini bile yoramayacak kadar hantal.

Şu tembeller soyundan gelseydim ben de diyorum. Ne rahat oluyorlar. Hiçbir şey yapmasa, her şeyleri başkalarına yaptırsa bile içi rahat. Böyle içinde zerre kadar acıma filan yok. Bilerek mi yapıyorlar, doğaları mı öyle, genetik mi? Öğreniyorlar mı, nedir? Ben niye bu kadar çalışkanım? Kimden görmüşüm, nereden böyle olmuşum? Niye sabahtan akşama kadar yorulup üstüne bir de tembel kaprisi çekiyorum? Bu tembeller bir cennette yaşıyor ki, akıllara ziyan. Kimse yapmasa bir işi, yapan biri nasılsa bulunur. O biri de hep ben oluyorum ya, o ayrı. Ben kendimi paralayayım, bu tembel soyu işine gelmedi mi tırnağını kımıldatmaz. Aç açıkta da kalmıyorlar. Böyle bir kurban, bir çaresiz, bir şirin zavallı imajı yaratırlar. Ne yapayım, tembel doğdum. Yanağa bir öpücük. İki kuru teşekkür. Sevimli sevimli kurtarır gününü.

Bir kursa mı yazılsam? Var mıdır ki bir tembellik kursu? Olsa. Nasıl öğrensem? Ben de salçalı tabakları komodin tepesinde, telefon sehpasının gözünde filan bıraksam. Ama içim rahat ede ede bıraksam. Sonra yatağı toplamadan akşamı etsem de, desem ki, akşama nasılsa o örtü bozulacak ne uğraşayım. Diyebilsem bir. Diyebilsem.

Tozlu Tozlu

Nasıl Başladı?

Her şey bacağımdaki üç sivilce ile başladı. Kurdeşenden korktum, ne de olsa dökmüşlüğüm var. Doktor anlattı. Böcek ısırmasıymış. Vücuda bir çıktı mı ısıra ısıra yürürmüş. “Bu ne cüret?!” dedim. “Toz kadar küçük,” dedi doktor. Tozdan olurmuş. “Tozlu ortamlarda bulunma,” dedi doktor. Ama evdeydim o günlerde de aslında. Ondan korktum. Kendi evimde bu kadar toz oluyorsa, dışarısı kim bilir ne tozlarla dolu?

Sözün özü bendeki bu hijyen takıntısı çocukluğuma filan değil düpedüz iki sene önceki o üç kabarcığa gelip dayanıyor.

Nasıl Temizlendim?

O gün bu temizlik işine evden başladım. Yatağın çevresin-den biblolari çektim. Yatağı duvardan uzaklaştırdım. Toz tutan şeyleri kaldırdım. Hemen süpermarkete koştum. Salonumuz parkedir. Ona göre Pronto var, ahşap temizleyici. Yıpratmadan temizliyor. Ondan aldım, kovaya döktüm. Viledayla başladım gezdirmeye. Aslında ilk önce elektrikli süpürgeyle tozları aldım. Dökülen kılları saçları filan almanın en güzel yolu süpürgedir. Öbür türlü daha pis oluyor. Sonra bu dediğim ahşap temizleyiciyi döktüm. Sonra ahşap bakım kremini. Sonra yer cilası var. Viledanın suyunu iki üç sıkıp bir döktüm. Yoksa aynı pis suyla nesini temizleyeceksin. Halılar var tabii sonra. Kuru temizleyi-ciye veremiyorum, bence orada daha da kirleniyorlar. Elalemin eşyasıyla beraber nasıl temizlenir ki? O yüzden kendim siliyo-rum. Silkeliyorum, sonra siliyorum. Pardon, silkeliyorum, sonra elektrikli süpürgeyle geçiyorum, sonra özel halı şampuanıyla siliyorum.

Birden geniş zaman kipine geçmişim. Halbuki o günü anlatacaktım. Neyse fark etmez, nasılsa her gün aynı şey. Nerede kalmıştım? Uzay’ın tozsavar spreyleri var, onları da kullanıyo-rum. Sonra Pronto yine fena değil, tozu içinde hapsediyor, öbür toz bezleri ise dağıtıyor. Ama sırf toz almakla olacak şey değil ki. Yüzey temizleyicisiyle toz aldığım tüm rafların, sehpaların üstünden

geçiyorum. Şimdi bu Mr. Proper'lar Fabuloso'lar filan var. Onlar fena değil. Yine de çok amaçlı ibaresini görünce bir işkilleniyorum ben. Yani bir jel nasıl hem tuvaleti, hem küveti, hem fayansları, hem lavaboyu temizleyebilir ki? Keşke kimya okusaymışım da kendim yapabilseymişim. Tuz ruhundan da, ne bileyim korkuyorum biraz. Ama arap sabunu güzel oluyor. Yüzey temizleyicilerinde de amonyaklıyı tercih ediyorum ki iyice alsın pisliği. Yoksa bin bir kokusu var: Yok sarı güller, yok güneş çiçe-ği, yok bahar şenliği... Sözgelimi, ne oldu, evdeki temizlik yükünü azaltmak için gümüşlerim vardı onları çektim. Yoksa onları parlatmak, ovmak filan ekstra birkaç saatimi alıyor. O sayede zamandan tasarruf edip sildiğim yerlerin üzerinden ikinci kez geçebiliyorum. Örneğin Marc'lar da fena değil. Onların mutfak spreyini kullanıyorum, sonra jeli, likit kremi, hepsi var. Tam emin olamadığım için, diyelim o gün önce jeli kullandım, sonra kremi uyguluyorum. Yani onun sırasını her gün değiştiriyorum, hem de rutinden kurtuluyorum. Mutfakta Frosch'un güzel ürünleri var. Yağ çözücüsü, fırın temizleyicisi... Çözücüler konusunda jeller yine fena olmuyor. Sonra duş temizleyicisi var. Hepsi püskürtmeli, rahat oluyor. Yalnız ovmadan içim rahat etmiyor. O zaman küveti ovmak için, örneğin Domestos gibi temizleyici toz kullanıyorum. Duş için duş jeli, banyo için banyo jeli. Cif var örneğin. Amonyaklı olanı tabii. Sonra, kireç çözücümü kullanma konusunda gün sektirmem. Lavabo açıcı granülümü, klozet blokumu, rezervuar tabletimi ihmal etmem. Her gün birer tane atarım. Camlar camsilmatik ile temizlenmeli. Ama camların da yine jellerle üstünden geçiyorum. Örneğin mutfak kremini cama uyguladığım çok olmuştur. Malum, pervazların arasından ne tozlar giriyor. Yani tabii ki pimapen ama, toz bu, girer mi girer, bilinmez. Avizeler için avize temizleyiciler var, onları tercih ediyorum. Sonra mobilyaları hem silerim, hem de sonra mobilya cilası ile cilalarım. O da her gün.

Bu anlattıklarımın hepsi her gün zaten. Çamaşırlara gelince... Her gün atıyorum makineye ama işte her gün yıkayınca da eskiyor, yırtılıyor. Bilmiyorum öbür insanlar ne yapıyor. Pis pis nasıl giyiyorlar bir pantolonu üç gün üst üste? Perdeleri daha az yıkıyorum ama; üç dört günde bir. Sigara da içilmiyor evde. Gerçi dediğim gibi, perdeler çok kritik yerde, tam pencere ağzı. Tozlar aynen içeri. Ama ne

yapayım? Yoruluyorum artık. Bir de perdeyle uğraşsam. Örneğin, sıvı sabunlara hiç ısınamadım. Elimden kayıp kayıp gidiyormuş gibi geliyor. Benim sabunu elimde hissetmem, köpürte köpürte en az bir beş – on dakika yıkamam lazım. Ama neme lazımcıyız ya, önce sıvı sabunu yine de kullanıyorum. Belki bir keramet vardır diye. Banyo sabunumsa ayrı. Onu duş jelinden sonra kullanıyorum. Bir de şimdi keselenmek için yeni soyucu jeller çıktı. Onları her gün kullanıyorum.

Bir dakika... Karıştım biraz yine. Mutfakta mı kalmıştık? Jeller, kremler... Evet. Bulaşıkları, makinenin güzel yıkadığına inanmıyorum doğrusu. O yüzden elde yıkarım. Bazen yıkarım yıkarım, baktım tam olmuyor, atarım. Öyle ne tencerelerimi attım. Ne yapayım? Yağ kokusu çıkmıyor ki. Bir de, meyve-sebze konusunda çok zorluk çekiyorum. Domatesi, biberi, salatalığı hep sabunla yıkıyorum. Onları sonra alüminyum folyolara sarıyorum tek tek. Dolaba öyle koyuyorum. Mesela havlu kullanamıyorum. Ancak kâğıt havluya dayanabiliyorum. Yıkasam da hani elinin kiri derler ya, o şey geçmezmiş gibi geliyor. Hele beyazsa havlu, bir de iz yapıyor. Iyy. Normal havluyu bırakalı çok oldu o yüzden. Banyodan çıkınca bile kâğıt havlularla kurulanıyorum. Kâğıt havluları da sürekli ambalajında tutuyorum. Toz tutmasın. Pencereleri filan açarken de ancak antibakteriyel mendillerle açabiliyorum. Böyle olunca çok kâğıt havlu harcıyorum tabii. Mesela, şöyle bir şey anlatayım. Elimi yıkıyorum diyelim, sonra tişörtüm lavaboya değiyor. Onu işte yeniden yıkamam gerekiyor. Ama en çok yüzümü filan temizlemeyi seviyorum. Yani temizlik genelde güzel bir şey ama bazen angarya gibi de gelmiyor değil. Genelde Nivea kullanıyorum. Ne bileyim Roche'lardan daha ucuz. Öbürlerine artık para yetişmez. Yüz için ilk başta temizleme jeli, sonra sütü, ardından canlandırıcı tonik... Onun bir sırası var. Karıştırmamak için hep kontrol ederim. Şişelerin üstünde yazar. Uymak lazım. Hatta üstüne siyah nokta temizleme jeli, losyonu. Yalnız bir sorunum var: Kremleri fazla süremiyorum. Sanki tertemiz cildi pisletiyormuş gibi geliyor, yağlı yağlı. Iyy. Makyajı da bıraktım bu yüzden. Bir de onu temizle, oo hoo.. Saç konusunda da kararsızım. Şampuanlar ne kadar iyi acaba? Aynı şekilde diş macunları. Signal'in mikrogranüllüsü fena değil diyorlar. Diş etlerim kanıyor, artık dişlerin kökleri çıktı meydana ama bana hâlâ

temizlenmemiş gibi geliyorlar. İp filan da kullanıyorum oysa. Örneğin günde bir büyük şişe Colgate ağız suyu bitiriyorum. Daha da kullanırım ama artık anlıyorlar marketlerde de. Sürekli farklı marketlerden alışveriş yapmaktan canım çıktı. Bir de ponza taşıyla sürekli ovarım ayaklarımı. Tırnakta kir birikmesin diye her gün keserim. Soyucu ayak jelini de her gün sürerim. Ama ne yalan söyleyeyim, en büyük sorunum ayaklar ve ayakkabı konusunda yine de. Yani evden çıkmamak da bir çözüm ama çıkıyorsun işte. Her adımda durup ayakkabımı temizlemem gerekiyor. Yerler o kadar tozlu ve pis ki. Offf. Diğer insanlar nasıl yaşıyor, anlamıyorum.

Sonu Nereye Varır?

Samimi söyleyeyim bilmiyorum. Bu yüzden tabii ki işten ayrıldım. Yukarıda saydığım tüm bu işlemleri her gün, bazen günde dört beş kere yapmak zamanımdan çok çalıyor. Ayrılınca tazminat da vermediler. Ne yapayım? Zaten dışarı da çıkamaz oldum. Her yer tozlu geliyor bana. Toz toz toz toz toz... Çok zorda kalır da dışarı çıkarsam yanıma en azından bir Cif'imi, bir toz bezimi (tek kullanımlık), bir kolonyamı alıyorum. Bazen ellerimi yıkamaktan kanatıyorum. Su parası da çok geliyor. Her gün bir duş jeli bitiriyorum. Ne yapayım? Ama temiz oluyorum en azından. Rahatlatıyor. Öbür türlü içime sinmez. Bir daha da çıkmadı zaten o böcek ısırıkları. Bu da ne kadar temiz olduğumun göstergesi bence. Bence, değer yani.

Hacivat'ın Saati (Nev İcad)

HACİVAT: Ah efendim ne olurdu şu dört köşe perdede bana da bir arkadaş olsa, eli temiz, yüzü temiz, sözleri tatlııı...

KARAGÖZ: (Penceresinden) Hoş geldin pırasa suratlııı...

HACİVAT: Vay Karagöz'üm vay!

KARAGÖZ: Vay Hacı cavcav. Ne bu hal öyle kukumav kuşu gibi yaav?

HACİVAT: Çok efkârlıyım Karagöz'üm sorma gitsin! Ne tadım ne tuzum kaldı vaay!

KARAGÖZ: (Karagöz aşağı iner) Hayrola Hacı cavcav? Anlatsana huuu!

HACİVAT: Çok dertliyim be Karagöz'üm. Gözlerim çakmak çakmak çakılır, kulaklarım yalım yalım yakılır!

KARAGÖZ: Çatlatma adamı ! Anlatsana yahuu!

HACİVAT: Ay efendim, nerden başlasam? Başından mı sonundan mı anlatsam?

KARAGÖZ: Uzatma kıçını başını, dökerim şimdi bir kazan işkembe çorbasını başından aşağı!

HACİVAT: Aman efendim tamam efendim, yar bana bir işkenceeee! Şu ahvalde ne prozak, ne afrodizyak fayda etmekte!

KARAGÖZ: Hacivat Çelebi ser verip sır vermemekte!

HACİVAT: Tamam tamam evladım, başlıyorum anlatmaya. Bitmez çilem, gece uykularıma girmekte bu meret. Meğer umulmazmış bu ömürden hiç medet.

KARAGÖZ: Hacı cavcav, nedir derdin açık et.

HACİVAT: İşte, dedim ya zor işler sanat sepet.

KARAGÖZ: Öyleyse Hacivat'a verelim bir bardak soğuk şerbet (Bir bardak soğuk şerbet uzatır).

HACİVAT: Sağ olasın Karagöz'üm, özü sözü bir yoldaşım (Şerbeti içer. Sonra da başlar eteklerindeki taşları dökmeye). Efendim, iki gözüm, geçim derdi, boğaz derdi, dert küpüyüm, kendi omuzlarımın altında ezilir büzülürüm.

KARAGÖZ: Ne yaparsın be Hacivat Çelebi?

HACİVAT: Ne yapamazsın? diye sor Karagöz Efendi. Bir hastalıktır aldı beni son günlerde. Yemeden içmeden kesildim vallahi kalmadı derman bu cüssede.

KARAGÖZ: Aman yar bana bir eğlence! Hacivat Çelebi yağlarını eritmektee!
HACİVAT: Karagöz'üm, alayı bırak da dinle.
KARAGÖZ: Sen emret yeter, kulunuz hizmetinizde.
HACİVAT: Ah, Karagöz'üm. Anlayacağın, saatleri geri alma hastalığı bu bendeki. Sürekli geri alıyorum zamanı. Üç saniye, beş saniye derken, oluyor üç saat beş gün.
KARAGÖZ: Mürekkep yalamışın hastalığı da böyle mi olurmuş yahu! Nasıl alıyorsun kuzum saatleri geri? Anlat da çoluk çocuğa olsun sabah neşesi!
HACİVAT: Aşk olsun Karagöz'üm. Bunca yıllık dostumsun. Hâlâ aklın şamatada. (Gözlerini indirir… Anlatmaya koyulur) Baktım yetişemiyorum. Şair idim yazamaz oldum, okur idim bakamaz oldum. Ressam idim çizemez oldum. Baktım zaman yetmiyor başladım saatimi geri kurmaya.
KARAGÖZ: Hay ilahi Hacivat Çelebi. Ee sonra?
HACİVAT: Anla halimden, öyledir efendim. Çelebi'yle beş dakika uzun buluşsam Tiryaki kızar, Acem'le üç dakika fazla çay içsem, meyhanede Tuzsuz Deli Bekir bozulur.
KARAGÖZ: Ee?
HACİVAT: E'si, Be'si bu işte. Geç gelirmişim de, nerdeymişim. Evde bir dırdır bir vırvır her sabahın akşamı.
KARAGÖZ: Vah vah komşulara yazık be karga boğazlı!
HACİVAT: Ağzını topla, Karagöz Efendi! Aç kulağını!
KARAGÖZ: Vırvır dırdır. Vırvırvırvırvırvırrrrrrrr!
HACİVAT: Ne yapıyorsun Karagöz Efendi durrrr!
KARAGÖZ: Vırvır dırdırrrrrrrrrrrrr vırvırvırıvrı dırdırıdrırrrrr!
HACİVAT: Ayıp etme, bak karışmam ama!
KARAGÖZ: (Vurur) Alnını bir karışlarım görürsün sonra! Vırvır dırdır yapıyorum ki kendini evinde hissedesin Hacı cavcav. Fena mı? İçinde yaşa, daha iyi anlat, değil mi ama!
HACİVAT: (Bozmaz ama kızgın) Sağolasın Karagöz Efendi, senin hakkın ödenmez.
KARAGÖZ: Senden yahni yapsam tilkiler bile yemez!
HACİVAT: Artık neyi ne zaman yapacağımı bilmez oldum efendim. Eve gidince önce terliklerimi mi giysem, yoksa çorabımı mı çıkarsam,

pabuçları hangi arada bir kenara bıraksam? Yemeğe çorbadan mı pilavdan mı başlasam? Susasam helaya giderim, uykum gelse yemek yerim! Rüyada düşünür, düşünürken rüya görürüm!

KARAGÖZ: Ay sen iyice şaşırmışsın be efendim. Bir psikiyatra görün istersen vah garibim!

HACİVAT: (Verdirmez) Bu kadar da değil Karagöz Efendi. Çeşme başında bir kuyruk, uzadı mı yirmi dakika, yolda at huysuzlanınca kaldık mı arabada? Kaçtı mı Kanlı Nigâr'la saat 3'te Kağıthane'de kayık sefası?! Geç kaldım tam 56 dakika!

KARAGÖZ: Eee başka başka?

HACİVAT: Saat 4'te Kastamonuluyla tavla, 5.23'te medresede Kekeme'yle Türkçe dersi. 6.08'de bakkal Salim, 6.16 kasap Cafer, 6.29 hooop kuru temizlemeci Yusuf Efendi. 7.02'de hatun evde bekler, o zamana kadar da hazır ister tepsi tepsi baklava börek; çamaşır suyu, diş macunu, kepekli ekmek...

KARAGÖZ: Senin de işin zormuş be Hacivat Efendi.

HACİVAT: Şimdi anladın mı neden alıyorum saatleri geri? 4.08 oldu mu, alıyorum saatimi 4.00'e. 6.30'u yapıyorum 6.29. Her yere zamanında yetişiyorum böylece. Oh ne rahat!

KARAGÖZ: Ee sadece sen alırsan saatini geri, ne yapıyor diğerleri?

HACİVAT: Anlayacağın onlara saatim bozulmuş numarası yapıyorum Karagöz Efendiciğim. (Karagöz'e yaklaşır) Bu küçük sır aramızda kalsın tabii.

KARAGÖZ: Onlar ne diyor peki?

HACİVAT: Ne desinler, canım işte. Saatim bozuksa ben ne yapayım?

KARAGÖZ: Vay anam vay.

HACİVAT: Ama bu da sökmez oldu artık Karagözüm. İşte asıl meseleye geldik. Bir dakika oldu, üç saat oldu. Ben geri aldıkça zaman ileri akar oldu. Zamandan kazandıkça kendimi kaybeder oldum. Günleri şaşırdım, saatleri bırak. Ama ben bırakamıyorum bu illeti. Sürekli sarıyorum geri.

KARAGÖZ: Allah sonumuzu hayır etsin inşallah! Alimallah üstümüze yıkılmasa dünya!

HACİVAT: Yaa yaa... Saatin mi var derdin var Karagöz efendi. Eh, benim gibi eli kalem tutan, türlü çeşitli dili, edebiyatı, musikiyi yalayıp yutmuş da biri olunca hani.

KARAGÖZ: Canım nasıl da leblebi çekti birden!

HACİVAT: Ne leblebisi Karagöz Efendi!

KARAGÖZ: Seni dinlerken dizi izler gibi oluyorum Hacı cavcav. Şöyle uzanıp kanepeye, elimde de leblebi-çekirdek ohhh! Ne keyifli!

HACİVAT: Ama kalbimi kırıyorsun Karagöz Efendi. Ben senden yardım istiyorum halbuki.

KARAGÖZ: Ne yardımı ben doktor muyum be, git işine hadi!

HACİVAT: Öyle değil Karagözüm. Sekreterim olacaksın anlasana.

KARAGÖZ: O da neymiş yahu Hacı cavcav? Ben sekmem de terlemem de haberin ola.

HACİVAT: Ama kibar sohbetlere, zengin beylere sen gideceksin bundan böyle benden önce. Beni benden iyi bileceksin. Ben geç kalırsam diyeceksin saati bozuk. İdare edeceksin. Hem istemez misin sana itibar etsinler, ayağa kalksınlar. Hacivat Efendin gibi centilmen bilsinler.

KARAGÖZ: Mendilim de var benim, ceketim de, istemez. Hem de Yemen'den ikisi de has ipek.

HACİVAT: Öyle değil Karagözüm. Kibar adam ol yani, efendi ol.

KARAGÖZ: O nasıl olacakmış Hacivat Efendi?

HACİVAT: Ben baktım olmuyor, sürekli geri alıyorum saatleri. Seni sekreter tayin ettim kendime. Yani yardımcım, sağ kolum.

KARAGÖZ: Belli olmaz benim sağım solum.

HACİVAT: (Sesini yumuşatır) Çoktan haber saldım bile Karagöz'üm, hadi nazlanma. Herkes yolunu gözlüyor valla. Benim elim, kolum, gözüm, kulağım olacaksın, el-etek öptüreceksin meclislerde.

KARAGÖZ: Aman elini veren kolunu kaptırır sana be yahu. Senin gözün de var kulağın da, maşallah. Hem, bana ne vereceksin bunun için? İsterim beş kese altın gün başına haa.

HACİVAT: Ah Karagözüm vah canım ciğerim, sorma gitsin. Bizim hanım dün gece altınlara el koydu. Ancak, dedi, Karagöz'ü sekreter yaparsan veririm, dedi. O verecek, ben bilemem. Bende de huzur

kalmadı ki Karagöz'üm, can kardeşim! Hadi evet de bana, sensiz ne yaparım ben sonra!

KARAGÖZ: Aptallığına doyma! Sar bir biber dolma da, yiyelim iştahla!

HACİVAT: Kuzum hadi kırma beni, kabul et teklifimi.

KARAGÖZ: Arı soksun o muşmula dilini! (Aranır) Nerde senin saat?

HACİVAT: Hangi saat?

KARAGÖZ: İşte, şu geri alıp durduğun hani. Getir bakayım.

HACİVAT: Bozuk dedim ya. Hadi yürü, Çelebi'ye gidiyoruz. (Karagöz'ü çekiştirir) Sekreterim olarak ilk günün bugün. Hadi yallah!

KARAGÖZ: Göster dedim saati efendim! Yoksa terden sek sek sektiririm seni! (Vurur)

HACİVAT: (Çıkarır saati cebinden, isteksiz) Al, hadi. (saat 2.41'i göstermektedir)

KARAGÖZ: (Meydan saatine bakar. Meydan'daki saat 7.29) Hangisi doğru bunların yahuuuu!

HACİVAT: Dedim ya benimki bozuk, kurcalama! Ne laf anlamaz adamsın ya. İki paralık saat zaten. Ver onu bana geri huuuu.

KARAGÖZ: Madem iki paralık, kafanda paralasam değeri artar belki! (Saatle Hacivat'ın kafasına vurur. Saat düşer parçalanır) Aman işte, Hacivat Efendi. Ne saat kaldı ne ter ne keder. Sen sağ ben selamet, saatsizlikte elbet vardır bir keramet (Meyhaneye doğru gitmek üzere seğirtir).

HACİVAT: (Arkasından) Hoop Karagöz'üm ne bu işlerrr?

KARAGÖZ: Kafanı kırsın geyiklerle keşişler (Vurur)!

HACİVAT: Hoş olsun külhani, yıktın perdeyi eyledin viraann, varayım sahibine haber vereyim hemann (Seyirciyi selamlayarak gider)

KARAGÖZ: Her ne kadar sürç-i lisan ettikse affolaaa, ey Hacı cav cav bir daha yakan elime geçerse vaaay haline halinee. Hadi kalın sağlıcaklaaa! (Temenna ederek çıkar, ışığın sönmesiyle oyun sona erer)

Belki de Bir Prenses

4 Nisan, 7:15

Bir bulutun içinde yaşayabilirim ve bir bulutun içinde yaşamama rağmen yaşamımı sürdürebilirim.

Evet, bir bulutun içinde yaşamak aslında fena bir fikir olmayabilir ve bulut içinde pekâlâ eğlenilebilir de. Boğulmadan, kusmadan, tıkanmadan, düğümlenmeden yaşamak da mümkündür bulut içlerinde.

5 Nisan, 16:13

Sevilmemekten korkmadan da yaşayabilirim.

Başkalarının hakkımda ne düşündüğünü önemsemeden yaşamımı sürdürebilirim. Hem de bunu pekâlâ da içinde yaşadığım bulut içinden yapabilirim. Başkalarının beni sevmediklerinden nasıl bu kadar emin olabiliyorsam (oysa ki hiçbir kimsenin hiçbir kimse hakkındaki duygu ve düşüncelerini kanıtlayamam), başkalarına kendimi beğendirmeyi dert edinmeksizin de yaşayabilirim.

5 Nisan, 21:30

Yaşamı pekâlâ ciddiye almayabilirim de.

Bulut içinde yaşamama rağmen rahatlayacak yerde daha da strese kapılıyorum. Üzerime çöreklenen her bir duygu büyüyüp de dikenli bir battaniye gibi kırçıl kırçıl batıveriyor.

6 Nisan, 3:21

Dönüp dolaşıp aynı şeyleri söylemekten utanmamayı becerebilirim.

Aradan saymaktan utanacağım kadar yıl geçmiş olmasına rağmen değişmeyen iç sesimi bir sorun haline getirmeden de yaşamaya devam etmeyi pekâlâ becerebilirim ben. Kendi adımı duymaktan tiksinmemeyi öğrenebilirim. Ve bütün bunları bir sorun haline getirecek yerde, şeyleri olduğu gibi kabul edebilirim.

Ve bütün bu yapabilirim edebilirimlerin üzerine yine kaygısızca, kendimi kurbanlaştırmadan basabilir, hayatı kendime dikte etmeden

samimiyetime sığınabilirim.

10 Nisan, 9:40

Doğum günlerinin özel bir gün olduğuna da kendimi inandırabilir ve kendimi milyonlarca kişi arasında öpözel biri gibi görmeyi deneyebilirim.

Doğum günü dileklerinin de içten olduğunu kabul etmekten başka çıkar yol var mı?

10 Nisan, 11:43

Yelkenleri suya indirmekten korkmayabilirim. İnsanların benden faydalanmasına göz yumabilirim.

Ve böylece belki de gerçekten mutlu olabilirim.

10 Nisan, 15:34

“Bütün olan biteni nasıl anlatacaksın peki?” dediğimde “Yalan ne güne duruyor,” dedi M. Haklıydı. O aşık olurken benim aklımdaki tek şey delilikti ve bugün ilk kez delirmekten de korkmayabileceğimi hatta delirmeyi arzulayabileceğimi hissettim. Ya da düşledim.

10 Nisan, 21:00

Ne başı ne de sonu olan bir yaşam döngüsü içinde yalnızca bir nokta, bir toz, bir an olarak var olabilirim.

Ölümün, yaşamın, işkencenin, savaşın, tecavüzün, çocuk kaçırmanın, çocuk kaybetmenin ve akla gelebilecek en korkunç şeylerin bir anlatıya dönüşmesini de bir gözlemci gibi, soğutarak karşılayabilirim. Her insan ve her insanın her hikâyesinin kağıttan bir anlatıya dönüşmesini. Garip. Ama şaşkın değilim. Sürekli tatminsizlik ve balık gözünün bile yırtılamaması.

11 Nisan, 23:00

Birini tanıyorum, şarkı sözleri yazmak istiyor. Müziğin gücüne o kadar inanıyor ki sadece şarkı sözü yazıyor. Sonra bu şarkı sözlerini kentin her bir köşesindeki elektrik direklerine tutkallıyor. Alan alsın, besteleyen bestelesin diye. Olmaz da melodi bulunamazsa bu sözlere, birileri alsın evine götürsün sevgilisine okusun, ana

babasına okusun ya da kendine okusun eğlensin ve vakit geçirsin istiyor.

Ama egosuz da olunamayacağına göre, şarkı sözlerinin altına mutlaka fiyakalı imzasından atıyor ve bir gün çok meşhur olmayı umuyor. Türü fark etmez. Önemli olan sözlerin müzikle hafızalara kazınması ve bir süre sonra tekrarlana tekrarlana ezberden okunarak tarihe yazılmasıdır. O arada anlam kaymaları ve ulama yanlışları olabilir. Olsun.

12 Nisan 1:19

Aşağıdaki cümlelere toplum içinde veya ayna önünde nasıl hazırlanılır?

Aşağıdaki hikayeler insan ortasında veya kameralara nasıl anlatılır?

Biraz önce annemi kaybettim.

Dün babam öldü.

Bu sabah kocam öldü.

Çocuğumu kaçırdılar.

Hamileyim.

Çocuğumun babası kim bilmiyorum.

Bugün çocuğumu aldırdım.

Meme kanseriyim.

Bana önce tecavüz edip sonra üzerimde sigara söndürdüler.

On yıl düzenli işkence gördüm.

Tırnaklarımı söktüler.

Kemiklerimi kırdılar.

Makatımdan elektrik verdiler.

Babam ırzıma geçti.

Her gün mastürbasyon yapıyorum.

Kardeşimi kurşuna dizdim.

Annemi bıçakladım.

Tecavüzden yirmi yıl hapis yattım.

Uyuşturucu bağımlısıyım.

Ekranda görünenler ve kağıt üzerinde okunanlar yaşanmışlığın zaman aşımına uğramış, anlatılaşmış suları. Sularının suları.

Üç boyutlu yaşanmışlıkların bu kim bilir kaç fersah derinlikte, kalp çarpa çarpa hissedilen duyguları, sözcüklere bürününce yassılaşıyor, kağıdın kendisi gibi iki boyutlu bir hale geliyor.

Bu gerçekleri yaşayanlar yaşamayanlara nasıl yaşadıklarını asla anlatamayacaklar. Ne yapmalı? Yaşamak mı gerekir? Acılar arzulanır mı? Sırf duygusunu tatmak, ‘Ben de yaşadım,’ demek için bütün bunlar arzulanır mı? Bilginin kendisi arzulanır mı?

Mutlu da olabilirim hiçbir şeyleri bilmeden. Ama mutlu olmak gibi bir gündemim yok.

13 Nisan, 8:27

Yaşam ve her şey aslında çok basit. Ama yaşamı karmaşıklaştırmak da çok basit. Her şeyin aslında ne kadar basit olduğunu anlasak ve itiraf etsek ortada yaşam mı kalır?

Egonun hiçbir kaba sığamayışı, başka egolardan üstün olduğunu kendine inandırmaya çalışması ve gülünçlüğünü yüzüne gözüne bulaştırması.

Yaşamın ve zamanın nasıl bir süreklilik içinde olduğunu unutmadan yaşayabilirim.

14 Nisan, 2:58

Ölüm bir rüya gibi. Ölüler yaşıyor, yaşayanlar ölmüş gibi. İkisini de kanıtlayamam. Ancak birkaç ilaç alıp hasta olduğumu raporlarla belgeleyebilirim belki. Ama kafamın içinden geçen hiçbir fikrin doğruluğunu kanıtlayamam.

Ama delirmekten korkmadan da pekâlâ yaşayabilirim. Bunu söylemiştim galiba. Kendimi tekrarlamaktan korkmadan da yaşayabileceğimi öğrendim. Bunu da söylemiştim galiba. Olsun.

14 Nisan, 6:56

Uyumadığım için kahvaltı etmeme gerek yok. Günün öğünlerle ölçülmesi de zihnin hayata bir çeki düzen verme sevdasının başka bir uzantısı olsa gerek. Kahvaltı, öğle yemeği, ikindi çayı, akşam yemeği. Öğünleri tepetaklak etsek. Ya da Japonlar gibi sabah pilavı, öğle pilavı, akşam pilavı.

Zihnimin içinden geçenleri oldukları gibi, şeffafça nasıl da açıklayamıyorum. Yol yol dağılan yün şeritleri gibi. Anlatamıyorum. Ama anlatmasam da olur.

Anlatmasam da oluversin duygusuyla da yaşayabilirim.

17 Nisan, 19:08

Karnım ve başım deli gibi ağrıyor bugün. Ama ya sürekli ağrısalardı? Hep ama hep ağrısalardı. Ya da başı hiç ağrımayan kadın olsaydım.

Her şeyin daha iyisine ya da kötüsüne sahip olarak yaşayabilirim. Yukarı tükürsem bıyık, aşağı tükürsem sakalsa, ikisi de kıl. Elleyebilirim.

İçim utançtan bulansa da hiçbir şey olmamış gibi insanların yüzüne bakmayı sürdürebilirim.

20 Nisan 3:51

Susturamıyorum. Ölü deri çok feci kalkıyor. Delirmiş bir fotoğrafa döndüm.

21 Nisan 19:17

Yaşamın ölümden büyük olduğunu ve ölümün yaşama yenik düştüğünü ancak bir ölümü başından sonuna yaşadıktan sonra öğrenebildim.

Ölen, ölmüş olan, artık yaşadığı yerde olmadığına göre aslında her yerde olabilir. Sesini duymak için konuşmasına ihtiyacım olmadığına göre onu her zaman dinleyebilirim.